

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«Επιτάχυνση της ανάπτυξης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και άλλες διατάξεις σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής

Αλλαγής»

Άρθρο 1

Εθνικός Στόχος Α.Π.Ε.

Στο Άρθρο 1 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129Α0 προστίθενται παράγραφοι 2 και 3 ως εξής:

- «2. Η προστασία του κλίματος μέσω της προώθησης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. αποτελεί περιβαλλοντική και ενεργειακή προτεραιότητα υψίστης σημασίας για τη χώρα.
3. Οι εθνικοί στόχοι για τις Α.Π.Ε., με βάση την Οδηγία 2009/28/ΕΚ (ΕΕL, 140/2009), καθορίζονται μέχρι το έτος 2020 ως εξής:
- α) Συμμετοχή της ενέργειας που παράγεται από Α.Π.Ε. στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας σε ποσοστό 20%.
  - β) Συμμετοχή της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από Α.Π.Ε. στην ακαθάριστη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας σε ποσοστό τουλάχιστον 40%. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζεται η επιδιωκόμενη αναλογία εγκατεστημένης ισχύος και η κατανομή της στο χρόνο μεταξύ των διαφόρων τεχνολογιών Α.Π.Ε. Η απόφαση αυτή αναθεωρείται ανά διετία ή και νωρίτερα, εάν συντρέχουν σημαντικοί λόγοι που σχετίζονται με την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας 2009/28/ΕΚ (ΕΕL, 140/2009).
  - γ) Συμμετοχή της ενέργειας που παράγεται από Α.Π.Ε. στην τελική κατανάλωση ενέργειας για θέρμανση και ψύξη σε ποσοστό τουλάχιστον 20%.
  - δ) Συμμετοχή της ενέργειας που παράγεται από Α.Π.Ε. στην τελική κατανάλωση ενέργειας στις μεταφορές σε ποσοστό τουλάχιστον 10%».

Άρθρο 2

Άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α.

1. Η παράγραφος 1 του Αρθρου 3 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α απαιτείται σχετική άδεια. Η άδεια αυτή χορηγείται από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) με βάση τα παρακάτω κριτήρια:

- α) Της εθνικής ασφάλειας.
- β) Της προστασίας της δημόσιας υγείας και ασφάλειας.
- γ) Της εν γένει ασφάλειας των εγκαταστάσεων και του σχετικού εξοπλισμού του Συστήματος και του Δικτύου.
- δ) Της ενεργειακής αποδοτικότητας του έργου για το οποίο υποβάλλεται η σχετική αίτηση, όπως η αποδοτικότητα αυτή προκύπτει, για τα έργα Α.Π.Ε., από μετρήσεις του δυναμικού Α.Π.Ε. και για τις μονάδες Σ.Η.Θ.Υ.Α. από τα ενεργειακά ισοζύγια τους. Ειδικά, για το αιολικό δυναμικό, οι υποβαλλόμενες μετρήσεις πρέπει να έχουν

- εκτελεστεί από πιστοποιημένους φορείς σύμφωνα με το πρότυπο DIN-EN ISO/IEC17025/ 2000, όπως ισχύει κάθε φορά.
- ε) Της ωριμότητας της διαδικασίας υλοποίησης του έργου, όπως προκύπτει από μελέτες που έχουν εκπονηθεί, γνωμοδοτήσεις αρμόδιων υπηρεσιών, καθώς και από άλλα συναφή στοιχεία.
  - στ) Της εξασφάλισης ή της δυνατότητας εξασφάλισης του δικαιώματος χρήσης της θέσης εγκατάστασης του έργου.
  - ζ) Της δυνατότητας του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων του να υλοποιήσει το έργο με βάση την επιστημονική και τεχνική επάρκεια του και της δυνατότητας εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης από ίδια κεφάλαια ή τραπεζική χρηματοδότηση έργου ή κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών ή άλλο νόμιμο τρόπο σε συνεργασία με χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ή συνδυασμό αυτών.
  - η) Της διασφάλισης παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και προστασίας των Πελατών.
  - θ) Της δυνατότητας υλοποίησης του έργου σε συμμόρφωση προς το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Α.Π.Ε. (ΦΕΚ Β, 2464/2008) και ειδικότερα τις διατάξεις του για τις περιοχές αποκλεισμού χωροθέτησης εγκαταστάσεων Α.Π.Ε., εφόσον οι περιοχές αυτές έχουν οριοθετηθεί κατά τρόπο ειδικό και συγκεκριμένο, καθώς και τις διατάξεις του για τον έλεγχο της φέρουσας ικανότητας στις περιοχές που επιτρέπονται Α.Π.Ε., ώστε να διασφαλίζεται η κατ' αρχήν προστασία του περιβάλλοντος.
  - ι) Της συμβατότητας του έργου με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την επίτευξη των στόχων που προβλέπονται στο Άρθρο 1 παρ. 3 του παρόντος.

Η παράγραφος 2 του Αρθρου 3 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α'), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η Ρ.Α.Ε. πριν εκδώσει την απόφαση της κατά την παράγραφο 1, δύναται να συνεργάζεται με τον Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου ή των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών για τον καταρχήν καθορισμό του τρόπου και του σημείου σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο. Ο καθορισμός αυτός γίνεται εντός είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του ερωτήματος της Ρ.Α.Ε. προς τον Διαχειριστή και δεν συνεπάγεται δέσμευση του Διαχειριστή ή της Ρ.Α.Ε. για την ύπαρξη διαθέσιμου ηλεκτρικού χώρου κατά τη χορήγηση της Προσφοράς Σύνδεσης.

Η ΡΑΕ εξετάζει αν πληρούνται τα κριτήρια της παραγράφου 1 και αποφασίζει για τη χορήγηση ή μη άδειας παραγωγής εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή της αίτησης εφόσον ο φάκελος είναι πλήρης άλλως από τη συμπλήρωση του. Ο φάκελος θεωρείται πλήρης εφόσον εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή του δεν ζητηθούν εγγράφως από τον αιτούντα συμπληρωματικά στοιχεία.

Η απόφαση αναρτάται στο διαδίκτυο και κοινοποιείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με επιμέλεια της εκδούσας Αρχής και δημοσιεύεται αμελητή σε μία ημερήσια εφημερίδα πανελλαδικής κυκλοφορίας με μέριμνα του δικαιούχου. Ο Υπουργός δύναται να ελέγξει αυτεπαγγέλτως τη νομιμότητα της εντός είκοσι (20) ημερών από την περιέλευσή της σε αυτόν.

Κατά της απόφασης της Ρ.Α.Ε. επιτρέπεται να ασκηθεί προσφυγή στον Υπουργό για τον έλεγχο νομιμότητας από όποιον έχει έννομο συμφέρον εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευσή της. Ο Υπουργός αποφαινεται επ' αυτής εντός δέκα (10) ημερών, άλλως τεκμαίρεται η απόρριψη της.

Κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα αναστέλλεται η διαδικασία αδειοδότησης.

Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου νομιμότητας η απόφαση της Ρ.Α.Ε. καταχωρίζεται στο μητρώο που τηρεί η Αυτοτελής Υπηρεσία για Α.Π.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

3. Η περίπτωση (οΥ) της παραγράφου 3 του Αρθρου 3 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«στ) το ή τα πρόσωπα, φυσικά ή νομικά, που έχουν τη δυνατότητα να εξασφαλίσουν τη χρηματοδότηση του έργου, τα οποία μπορεί να είναι διαφορετικά από τον κάτοχο της άδειας ή τους μετόχους του».

4. Η παράγραφος 4 του Αρθρου 3 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α'), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α χορηγείται για χρονικό διάστημα μέχρι είκοσι πέντε (25) ετών και μπορεί να ανανεώνεται μέχρι ίσο χρόνο. Εάν εντός τριάντα (30) μηνών από τη χορήγηση της δεν εκδοθεί άδεια εγκατάστασης η άδεια παραγωγής παύει αυτοδικαίως να ισχύει. Στο χρονικό διάστημα των τριάντα (30) μηνών δεν υπολογίζονται:

- α) Ο χρόνος δικαστικής αναστολής της άδειας παραγωγής ή άλλης άδειας ή έγκρισης που απαιτείται για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης.
- β) Ο χρόνος καθυστέρησης που οφείλεται σε πράξεις ή παραλείψεις των αρμοδίων υπηρεσιών ή σε άλλους αντικειμενικούς λόγους που δεν αφορούν τον κάτοχο της άδειας παραγωγής.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις ο δικαιούχος της άδειας δύναται να υποβάλει, πριν από την παρέλευση των τριάντα (30) μηνών, αίτηση στη Ρ.Α.Ε. για τη χορήγηση παράτασης. Η άδεια παραγωγής εξακολουθεί να ισχύει έως την έκδοση της απόφασης της Ρ.Α.Ε. επί της αιτήσεως αυτής.

5. Η παράγραφος 5 του Αρθρου 3 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Σε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων της παραγράφου 3, πλην του στοιχείου ε' αυτής, η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. δύναται να τροποποιείται με απόφαση της Ρ.Α.Ε., κατόπιν σχετικής αιτήσεως του κατόχου.

Η Ρ.Α.Ε. αποφασίζει για την τροποποίηση της άδειας παραγωγής, εντός εξήντα (60) ημερών από την υποβολή σχετικής αιτήσεως κατά τα οριζόμενα στην απόφαση που εκδίδεται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 3 του Αρθρου 5, εφόσον ο φάκελος είναι πλήρης άλλως από τη συμπλήρωση του. Ο φάκελος θεωρείται πλήρης εάν εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή του δεν ζητηθούν εγγράφως από τον ενδιαφερόμενο συμπληρωματικά στοιχεία. Η απόφαση τροποποίησης αναρτάται με επιμέλεια της Ρ.Α.Ε. στο διαδίκτυο και καταχωρίζεται στο μητρώο που τηρείται στην Αυτοτελή Υπηρεσία για Α.Π.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Δεν απαιτείται τροποποίηση της άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στις εξής περιπτώσεις:

- α) Αν η Εγκατεστημένη Ισχύς ή η Μέγιστη Ισχύς Παραγωγής σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέεται με το Σύστημα ή το Δίκτυο, αυξηθεί μέχρι δέκα τοις εκατό (10%) συνολικά σε σχέση με την αρχική άδεια, εφόσον δεν επέρχεται μεταβολή του γηπέδου άλλη εκτός από τη μείωση του εμβαδού του. Στην περίπτωση αυτή, η άδεια εγκατάστασης που προβλέπεται στο Αρθρο 8 τροποποιείται, μετά από επαναδιατύπωση των όρων σύνδεσης του σταθμού από το Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου. Οι διατάξεις αυτές δεν εφαρμόζονται στις περιπτώσεις σταθμών που εντάσσονται σε ειδικό πρόγραμμα, καθώς και σε περιοχές με

κορεσμένα δίκτυα. Οι περιοχές με κορεσμένα δίκτυα και η δυνατότητα απορρόφησης ισχύος σε αυτές διαπιστώνονται με απόφαση της Ρ.Α.Ε. που εκδίδεται μετά από εισήγηση του αρμόδιου Διαχειριστή. Η απόφαση αυτή δημοσιοποιείται με επιμέλεια της Ρ.Α.Ε. στο διαδίκτυο ή με άλλο πρόσφορο τρόπο και κοινοποιείται αμελητί στην Αυτοτελή Υπηρεσία για Α.Π.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

β) Αν μεταβληθεί η κατοικία ή η έδρα του Αδειούχου.

γ) Αν μειωθεί η Εγκατεστημένη Ισχύς ή η Μέγιστη Ισχύς Παραγωγής σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέεται με το Σύστημα ή το Δίκτυο, εφόσον από τη μείωση δεν επέρχεται μεταβολή του γηπέδου άλλη εκτός από τη μείωση του εμβαδού του.

δ) Αν από τις επερχόμενες μεταβολές των στοιχείων της άδειας παραγωγής που ορίζονται στην παράγραφο 3 δεν επηρεάζεται η αξιολόγηση των κριτηρίων της παραγράφου 1 του παρόντος Αρθρου.

Εφόσον συντρέχει οιαδήποτε από τις ανωτέρω περιπτώσεις ο κάτοχος της άδειας παραγωγής υποχρεούται να το γνωστοποιήσει αμελητί στη Ρ.Α.Ε. και τον Υπουργό Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με γραπτή δήλωση του. Η Γραμματεία της Ρ.Α.Ε. εκδίδει σχετική βεβαίωση εντός προθεσμίας δέκα

(10) ημερών από την υποβολή της δήλωσης, την οποία κοινοποιεί στην Αυτοτελή Υπηρεσία για τις Α.Π.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και δημοσιοποιεί στο διαδίκτυο ή με οποιονδήποτε άλλο πρόσφορο τρόπο. Αν ο κάτοχος της άδειας παραλείψει την ενημέρωση αυτή, επιβάλλονται σε βάρος του οι κυρώσεις που προβλέπονται στο Αρθρο 22».

Κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας παραγωγής υφιστάμενου Αιολικού Πάρκου, επιτρέπεται η αποξήλωση και η αντικατάσταση του, με πιθανή αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος του έως 10%, μετά από βεβαίωση για την ανανέωση της άδειας παραγωγής που χορηγείται από τη Γραμματεία της Ρ.Α.Ε.. Στις ανωτέρω περιπτώσεις και στις περιπτώσεις ανανέωσης της άδειας παραγωγής και λειτουργίας υφιστάμενου σταθμού Α.Π.Ε., η χορήγηση Προσφοράς Σύνδεσης, η ανανέωση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας και η νέα εν γένει αδειοδότηση του σταθμού αυτού, εφόσον απαιτείται, γίνεται με βάση τις διατάξεις που ίσχυαν κατά το χρόνο έκδοσης των αρχικών αδειών με βάση την οποία κατασκευάστηκε ο εν λειτουργία σταθμός κατά προτεραιότητα σε σχέση με άλλα εκκρεμή αιτήματα και κατά παρέκκλιση των διατάξεων που ισχύουν κατά τη στιγμή εξέτασης του αιτήματος ανανέωσης. Ειδικά η Προσφορά Σύνδεσης χορηγείται εκ νέου με απλή επανάληψη των όρων που είχαν τεθεί στην προηγούμενη περίοδο λειτουργίας του σταθμού, χωρίς πρόσθετους όρους ή περιορισμούς.

6. Η παράγραφος 6 του Αρθρου 3 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α'), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Ο κάτοχος άδειας παραγωγής μπορεί, μετά από σχετική απόφαση της Ρ.Α.Ε., να μεταβιβάσει την άδεια του σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εφόσον πληρούνται τα κριτήρια που ορίζονται στις περιπτώσεις α', ζ' και η' της παραγράφου 1.»

7. Η παράγραφος 8 του Αρθρου 3 του ν.3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α'), όπως ισχύει, τροποποιείται ως εξής:

«8. Η χορήγηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. δεν απαλλάσσει τον κάτοχο της από την υποχρέωση λήψης άλλων αδειών ή εγκρίσεων που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, όπως η έγκριση περιβαλλοντικών όρων και οι άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας. Η χορήγηση άδειας παραγωγής αποτελεί προϋπόθεση της υποβολής αιτήματος για τη χορήγηση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Ε.Π.Ο.). Πριν από τη χορήγηση της άδειας παραγωγής οι αρμόδιες υπηρεσίες οφείλουν να εξετάζουν αιτήσεις ενδιαφερομένων για την έκδοση γνωμοδοτήσεων σχετικών με την εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που απαιτούνται στο πλαίσιο της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.»

8. Μετά την παράγραφο 8 του Αρθρου 3 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α') προστίθεται παράγραφος 9, ως εξής:

«9. Σε περίπτωση αλληλεπικάλυψης αιτήσεων για χορήγηση άδειας παραγωγής σε σταθμούς Α.Π.Ε. σε ορισμένη περιοχή ή σε περίπτωση που η Ρ.Α.Ε. χρειάζεται να προβεί σε συγκριτική αξιολόγηση αιτήσεων λόγω των ρυθμίσεων του χωροταξικού σχεδιασμού ή και λόγω περιορισμένης ικανότητας του δικτύου, προτεραιότητα στη λήψη της άδειας έχουν οι αιτήσεις που υποβάλλονται από νομικά πρόσωπα στα οποία μετέχουν οι Ο.Τ.Α., στα όρια των οποίων χωροθετείται ο σταθμός με ποσοστό συμμετοχής που δεν μπορεί να είναι μικρότερο από 33%. Για τη διενέργεια αξιολόγησης κατά την παράγραφο αυτή πρέπει οι συγκρινόμενες αιτήσεις να έχουν υποβληθεί σε χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τον ένα μήνα από την υποβολή της πρώτης εξ αυτών. Επί ποινή ανακλήσεως της χορηγηθείσας άδειας απαγορεύεται η μεταβίβαση σε οποιονδήποτε τρίτο των μετοχών που κατέχουν οι Ο.Τ.Α. καθώς και η μεταβίβαση ή ενεχυρίαση οποιουδήποτε δικαιώματος απορρέει από αυτές περιλαμβανομένων των δικαιωμάτων ψήφου στη Γενική Συνέλευση και λήψης μερισμάτων, για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών από την έναρξη λειτουργίας του έργου.»

9. Η παρ. 9 του Αρθρου 3 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α') αναριθμείται σε παράγραφο 10 και αντικαθίσταται ως εξής:

«10. Κατά την αξιολόγηση αιτήσεων για τη χορήγηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., που υποβάλλονται από νομικά πρόσωπα, στο μετοχικό ή εταιρικό κεφάλαιο των οποίων μετέχουν τουλάχιστον είκοσι (20) πρόσωπα με μετοχική ή εταιρική συμμετοχή, κατ' ανώτατο όριο, μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ το καθένα, συνεκτιμάται η συμμετοχή σε αυτά α) φυσικών προσώπων που είναι δημότες του Ο.Τ.Α., πρώτου ή δεύτερου βαθμού, όπου πρόκειται να εγκατασταθεί το έργο ή β) νομικών προσώπων που ανήκουν σε αυτούς τους Ο.Τ.Α., ή γ) τοπικών συλλόγων ή δ) αστικών μη κερδοσκοπικών εταιρειών, με έδρα εντός των διοικητικών ορίων αυτών των Ο.Τ.Α.. Σε περίπτωση χορήγησης της άδειας παραγωγής η προθεσμία της παραγράφου 4 του Αρθρου 3 για τη λήψη της άδειας εγκατάστασης ορίζεται σε τριάντα έξι (36) μήνες εφαρμοζόμενων αναλόγως των λοιπών διατάξεων της παραγράφου αυτής.»

10. Η παράγραφος 10 του Αρθρου 3 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α') αναριθμείται σε παράγραφο 11.

11. Το Αρθρο 4 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α'), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή άλλης διαπιστωτικής απόφασης φυσικά ή νομικά πρόσωπα που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια από τις εξής κατηγορίες εγκαταστάσεων Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α.:

- α) γεωθερμικούς σταθμούς με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη ή ίση του μισού (0,5)MW,
- β) σταθμούς βιομάζας βιοαερίου και βιοκαυσίμων με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη ή ίση του ενός (1) MW,
- γ) φωτοβολταϊκούς σταθμούς με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη ή ίση του ενός (1)MWp,
- δ) αιολικές εγκαταστάσεις με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη ή ίση των εκατό (100)kW,
- ε) σταθμούς Σ.Η.Θ.Υ.Α. με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη ή ίση των πενήντα (50) kW,
- στ) σταθμούς από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. με εγκατεστημένη ισχύ έως πέντε (5) MWe, που εγκαθίστανται από εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς φορείς του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, για όσο χρόνο οι σταθμοί αυτοί λειτουργούν αποκλειστικά για εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς σκοπούς καθώς και σταθμούς που εγκαθίστανται από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.), για όσο χρόνο οι σταθμοί αυτοί λειτουργούν για τη διενέργεια πιστοποιήσεων ή μετρήσεων,
- ζ) αυτόνομους σταθμούς από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. οι οποίοι δεν συνδέονται στο Σύστημα ή στο Δίκτυο, με εγκατεστημένη ισχύ μικρότερη ή ίση των πέντε (5) MWe, χωρίς δυνατότητα τροποποίησης της αυτόνομης λειτουργίας τους. Τα πρόσωπα που έχουν την ευθύνη της λειτουργίας των σταθμών της περίπτωσης αυτής υποχρεούνται, πριν εγκαταστήσουν τους σταθμούς να ενημερώνουν τον αρμόδιο Διαχειριστή για τη θέση, την ισχύ και την τεχνολογία των σταθμών αυτών, και
- η) λοιπούς σταθμούς με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη ή ίση των πενήντα (50) kW, εφόσον οι σταθμοί αυτοί χρησιμοποιούν Α.Π.Ε. από τις οριζόμενες στην παράγραφο 2 του Αρθρου 2, με μορφή διαφορετική από αυτή των ανωτέρω περιπτώσεων.

Το όριο της περίπτωσης (γ) ανωτέρω ισχύει για το σύνολο των σταθμών που ανήκουν στο ίδιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο και εγκαθίστανται στο ίδιο ή όμορο ακίνητο. Η τιμολόγηση στην περίπτωση αυτή γίνεται με βάση την αθροιστική ισχύ του συνόλου των σταθμών.

2. Ο αρμόδιος Διαχειριστής ενημερώνει, στο τέλος κάθε ημερολογιακού διμήνου, την Αυτοτελή Υπηρεσία για Α.Π.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και τη Ρ.Α.Ε. για την εγκατάσταση των σταθμών της προηγούμενης παραγράφου.

Οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. της παραγράφου 1 δεν επιτρέπεται να μεταβιβάζονται πριν από την έναρξη της λειτουργίας τους. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η μεταβίβαση τους σε νομικά πρόσωπα, εφόσον το εταιρικό κεφάλαιο της εταιρείας προς την οποία γίνεται η μεταβίβαση κατέχεται εξ ολοκλήρου από το μεταβιβάζον φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

3. Ο αρμόδιος Διαχειριστής υποχρεούται, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, να προβαίνει στις αναγκαίες ενέργειες για τη σύνδεση των σταθμών της παραγράφου 1 με το Σύστημα ή το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο ή το Δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, εκτός αν συντρέχουν τεκμηριωμένοι τεχνικοί λόγοι που δικαιολογούν την άρνηση της σύνδεσης κατά τα οριζόμενα στους αντίστοιχους Κώδικες Διαχείρισης ή υφίσταται κορεσμός των δικτύων που διαπιστώνεται με τη διαδικασία των δύο τελευταίων εδαφίων της περίπτωσης α' της παραγράφου 5 του Αρθρου 3. Κατά τη διαδικασία αυτή τηρείται σειρά

προτεραιότητας των υποβαλλόμενων αιτήσεων, οι οποίες δημοσιοποιούνται με ευθύνη του αρμόδιου Διαχειριστή στον διαδικτυακό του τόπο και ενημερώνονται σχετικά η Αυτοτελής Υπηρεσία για Α.Π.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και η Ρ.Α.Ε..

4. Κατά την υπογραφή της σύμβασης σύνδεσης ο αρμόδιος Διαχειριστής διενεργεί έλεγχο στους σταθμούς που υπάγονται στις περιπτώσεις α' έως στ' και η' της παραγράφου 1, προκειμένου να βεβαιωθεί ότι εγκαθίστανται σε ακίνητο το οποίο ανήκει στην κυριότητα ή βρίσκεται στη νόμιμη χρήση του φορέα του σταθμού.

5. α. Κατά την έκδοση της απόφασης της Ρ.Α.Ε. που προβλέπεται στα δύο τελευταία εδάφια της περίπτωσης α' της παραγράφου 5 του Αρθρου 3, με την οποία καθορίζεται η δυνατότητα απορρόφησης ισχύος σε περιοχές με κορεσμένο δίκτυο, η ισχύς αυτή κατανέμεται μεταξύ των σταθμών της παραγράφου 1 του παρόντος και των σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. για τους οποίους απαιτείται άδεια παραγωγής με βάση το εκδηλωθέν επενδυτικό ενδιαφέρον.

β. Στις περιοχές του ανωτέρω εδαφίου α) ο αρμόδιος Διαχειριστής υποχρεούται να προβαίνει στις αναγκαίες ενέργειες για τη σύνδεση των σταθμών της παραγράφου 1 με το Σύστημα ή το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο ή το Δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών με βάση τη σειρά προτεραιότητας των υποβαλλόμενων προς αυτόν αιτήσεων μέχρι εξαντλήσεως του εκάστοτε ορίου. Αν ο ενδιαφερόμενος δεν προχωρήσει, με δική του υπαιτιότητα, σε έναρξη εργασιών εγκατάστασης του σταθμού εντός έτους από την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης με το Σύστημα ή το Δίκτυο, η Προσφορά Σύνδεσης αίρεται αυτοδικαίως και ο αρμόδιος Διαχειριστής κατανέμει τη διαθέσιμη ισχύ στον επόμενο κατά σειρά προτεραιότητας ενδιαφερόμενο.

γ. Στις περιοχές του ανωτέρω εδαφίου α), για τους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. που δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση χορήγησης άδειας παραγωγής ο αρμόδιος Διαχειριστής αποφασίζει για τη χορήγηση δεσμευτικής Προσφοράς Σύνδεσης στους σταθμούς που έχουν ήδη λάβει άδεια παραγωγής εξετάζοντας τα σχετικά αιτήματα που υποβάλλονται με σειρά προτεραιότητας κατά την ημερομηνία χορήγησης της απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων του σταθμού ή, σε περίπτωση απαλλαγής από αυτήν, της υποβολής πλήρους αίτησης σε αυτόν, εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται το ενδιαφέρον του αιτούντος. Εφόσον, με βάση τις ήδη χορηγηθείσες άδειες παραγωγής εκτιμάται ότι υφίσταται δυνατότητα εξέτασης πρόσθετων αιτημάτων, η Ρ.Α.Ε. δημοσιοποιεί στο διαδίκτυο τη δυνατότητα της για παραλαβή και εξέταση αιτήσεων και δύναται να απευθύνει ιδιαίτερη πρόσκληση με συγκεκριμένη προθεσμία προκειμένου να υποβληθούν αιτήσεις που θα αξιολογηθούν συγκριτικά.»

12. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του Αρθρου 5 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α'), τροποποιείται ως εξής:

Η παράγραφος 1 του Αρθρου 5 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για τη χορήγηση της άδειας παραγωγής την τροποποίηση ή την ανάκληση της υποβάλλεται αίτηση στη Ρ.Α.Ε., συνοδευόμενη από όλα τα έγγραφα που ορίζονται στην απόφαση που εκδίδεται κατά την παράγραφο 3. Η ανωτέρω αίτηση μπορεί να υποβάλλεται και μέσω του διαδικτύου.»

Άρθρο 3

Διατάξεις για Ε.Π.Ο. και τις άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας

1. Στην περίπτωση στ' της παραγράφου 6 του Αρθρου 4 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α'), όπως τροποποιήθηκε με το Αρθρο 2 του ν. 3010/2002 (ΦΕΚ 91 Α'), προστίθενται εδάφια ως ακολούθως :

«Προκαταρκτική Περιβαλλοντική Εκτίμηση και Αξιολόγηση δεν απαιτείται επίσης για τους υβριδικούς σταθμούς και τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των συνοδών έργων που απαιτούνται για την ηλεκτρική σύνδεση στο Σύστημα ή το Δίκτυο, των έργων εσωτερικής οδοποιίας και οδοποιίας πρόσβασης. Για την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων των σχεδίων αυτών στη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που εκπονείται κατά την παράγραφο 1 του Αρθρου 5 εξετάζονται επίσης τα στοιχεία της παραγράφου 6β του παρόντος Αρθρου, οι εναλλακτικές λύσεις συμπεριλαμβανομένης της μηδενικής και τηρούνται όλες οι απαιτήσεις της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας για την ενημέρωση και τη συμμετοχή του κοινού στη διαδικασία έγκρισης του οικείου σχεδίου.»

2. Το Αρθρο 8 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α'), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής :

«Αρθρο 8
Έδεις

1. Για την εγκατάσταση ή επέκταση σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., απαιτείται σχετική άδεια. Η άδεια αυτή εκδίδεται εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας εντός των ορίων της οποίας εγκαθίσταται ο σταθμός για όλα τα έργα για τα οποία αρμόδιος για την περιβαλλοντική αδειοδότηση είναι ο Νομάρχης ή ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1650/ 1986 (ΦΕΚ 160 Α'), όπως ισχύει, και τις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του.
Η άδεια εγκατάστασης εκδίδεται εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την ολοκλήρωση της διαδικασίας ελέγχου των δικαιολογητικών. Ο έλεγχος αυτός πρέπει σε κάθε περίπτωση να έχει ολοκληρωθεί εντός διαστήματος τριάντα (30) εργάσιμων ημερών από την κατάθεση της σχετικής αίτησης. Αν η άδεια δεν εκδοθεί εντός του ανωτέρω διαστήματος ο αρμόδιος Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας εκδίδει διαπιστωτική πράξη με ειδική αιτιολογία για την αδυναμία έκδοσης της. Η πράξη αυτή με ολόκληρο τον σχετικό φάκελο διαβιβάζεται στον Υπουργό Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ο οποίος αποφασίζει για την έκδοση ή μη της άδειας εγκατάστασης εντός τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή των ανωτέρω εγγράφων.
2. Η άδεια εγκατάστασης σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., για την περιβαλλοντική αδειοδότηση των οποίων αρμόδιος είναι ο Υπουργός Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και οι κατά περίπτωση συναρμόδιοι Υπουργοί, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α') και τις κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του, εκδίδεται εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής σύμφωνα με τη διαδικασία και εντός της προθεσμίας των τριάντα (30) ημερών που ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο.
3. Μετά την έκδοση της άδειας παραγωγής από τη Ρ.Α.Ε. ο ενδιαφερόμενος προκειμένου να του χορηγηθεί άδεια εγκατάστασης, ζητά ταυτόχρονα την έκδοση:

- α) Προσφοράς Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή,
- β) Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Ε.Π.Ο.), κατά το Άρθρο 4 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α') □ όπως ισχύει, και
- γ) Έδειας Επέμβασης σε δάσος ή δασική έκταση, κατά την παράγραφο 2 του Αρθρου 58 του ν. 998/1979 (ΦΕΚ 289 Α'), εφόσον απαιτείται, ή γενικά των αναγκαίων αδειών για την απόκτηση του δικαιώματος χρήσης της θέσης εγκατάστασης του έργου.

4. Ο αρμόδιος Διαχειριστής χορηγεί εντός τεσσάρων (4) μηνών την αιτηθείσα Προσφορά Σύνδεσης η οποία οριστικοποιείται και καθίσταται δεσμευτική:

- α) με την έκδοση της απόφασης Ε.Π.Ο. για το σταθμό Α.Π.Ε. ή,
- β) αν δεν απαιτείται απόφαση Ε.Π.Ο., με τη βεβαίωση από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή της οικείας Περιφέρειας ότι ο σταθμός Α.Π.Ε. απαλλάσσεται από την υποχρέωση αυτή.
- Η Προσφορά Σύνδεσης ισχύει επί πέντε (5) έτη από την οριστικοποίηση της και δεσμεύει τόσο τον Διαχειριστή όσο και τον δικαιούχο.

5. Εφόσον καταστεί δεσμευτική η Προσφορά Σύνδεσης ο δικαιούχος ενεργεί:

- α) για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης κατά τις διατάξεις του παρόντος Αρθρου,
- β) για τη σύναψη της Σύμβασης Σύνδεσης και της Σύμβασης Πώλησης σύμφωνα με τα Άρθρα 9, 10 και 12 του παρόντος νόμου, όπως ισχύει, και τους Κώδικες Διαχείρισης του Συστήματος και του Δικτύου. Οι Συμβάσεις αυτές υπογράφονται και ισχύουν από τη χορήγηση της άδειας εγκατάστασης εφόσον απαιτείται,
- γ) για τη χορήγηση αδειών, πρωτοκόλλων ή άλλων εγκρίσεων που τυχόν απαιτούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας για την εγκατάσταση του σταθμού, οι οποίες εκδίδονται χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη χορήγηση της άδειας εγκατάστασης
- δ) για την έκδοση ή την τροποποίηση της απόφασης Ε.Π.Ο. ως προς τα έργα σύνδεσης εφόσον απαιτείται.

6. Για την έκδοση απόφασης Ε.Π.Ο. των έργων Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. κατά τις διατάξεις του Αρθρου 4 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α'), όπως ισχύει, υποβάλλεται πλήρης φάκελος και Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) στην αρμόδια για την περιβαλλοντική αδειοδότηση αρχή.

Η αρχή εξετάζει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τα προτεινόμενα μέτρα πρόληψης και αποκατάστασης, μεριμνά για την τήρηση των διαδικασιών δημοσιοποίησης και αποφαινεται για τη χορήγηση ή μη απόφασης Ε.Π.Ο. εντός τεσσάρων (4) μηνών από τον χρόνο που ο φάκελος θεωρήθηκε πλήρης. Ο φάκελος θεωρείται πλήρης εάν εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή του δεν ζητηθούν εγγράφως από τον ενδιαφερόμενο συμπληρωματικά στοιχεία. Η αδειοδοτούσα αρχή δεν δύναται να ζητήσει εκ νέου από τον ενδιαφερόμενο συμπληρωματικά στοιχεία πέραν των αρχικώς εγγράφως αιτηθέντων.

Ειδικά, στην περίπτωση έργων της υποκατηγορίας 3 της δεύτερης (ΕΟ κατηγορίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης που κατατάσσονται από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας στην υποκατηγορία 4 της δεύτερης κατηγορίας (Β'), η απόφαση Ε.Π.Ο. εκδίδεται από το Νομάρχη εντός δύο (2) μηνών από τη διαβίβαση σε αυτόν του σχετικού φακέλου.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς στους οποίους διαβιβάζεται ο φάκελος από την αρμόδια για την περιβαλλοντική αδειοδότηση αρχή υποχρεούνται να γνωμοδοτούν μόνο για τα θέματα αρμοδιότητας τους και την τήρηση των όρων και προϋποθέσεων χωροθέτησης που προβλέπονται στο κατ' Αρθρο 7 του ν. 2742/1999 (ΦΕΚ 207 Α') εκδοθέν Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΦΕΚ Β, 2464/2008), όπως ισχύει κατά περίπτωση, μέσα στις προθεσμίες που καθορίζονται από το νόμο ή τάσσονται από την αρμόδια υπηρεσία. Αν δεν απαντήσουν εντός των προθεσμιών αυτών, η απόφαση Ε.Π.Ο. χορηγείται χωρίς τις γνωμοδοτήσεις τους.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης η οποία εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 10 περ. ββ και γγ του Αρθρου 4 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α'), όπως αντικαταστάθηκε από το Αρθρο 2 του ν. 3010/2002 (ΦΕΚ 91 Α'), μπορεί να καθορίζονται τυχόν λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

7. Η απόφαση Ε.Π.Ο. για την εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. ισχύει για δέκα (10) έτη και μπορεί να ανανεώνεται, με αίτηση που υποβάλλεται υποχρεωτικά πριν από τη λήξη της για μία ή περισσότερες φορές μέχρι ίσο χρόνο κάθε φορά. Μέχρι την έκδοση της απόφασης ανανέωσης εξακολουθούν να ισχύουν οι προηγούμενοι περιβαλλοντικοί όροι.

8. α) Κατά την έκδοση της άδειας εγκατάστασης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. οι οποίοι συνδέονται με το Σύστημα, το Δίκτυο ή το Δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, τηρούνται υποχρεωτικά και οι ρυθμίσεις που προβλέπονται στους Κώδικες Διαχείρισης για τη σύνδεση σταθμών.

β) Κατά τη διαδικασία έκδοσης της άδειας εγκατάστασης αιολικού σταθμού, ελέγχεται η απόσταση κάθε ανεμογεννήτριας του σταθμού από την πλησιέστερη ανεμογεννήτρια σταθμού του ίδιου ή άλλου παραγωγού, η οποία καθορίζεται με ανέκκλητη συμφωνία των παραγωγών για την οποία ενημερώνεται η Ρ.Α.Ε. και οι αδειοδοτούσες αρχές. Σε περίπτωση μη ύπαρξης τέτοιας συμφωνίας, η απόσταση δεν πρέπει να είναι μικρότερη του επταπλασίου της διαμέτρου της μεγαλύτερης πτερωτής. Κατά τον έλεγχο αυτό λαμβάνονται υπόψη μόνο οι σταθμοί για τους οποίους έχει χορηγηθεί άδεια παραγωγής.

9. Περίληψη της άδειας εγκατάστασης αναρτάται στο διαδίκτυο και δημοσιεύεται, με ευθύνη του δικαιούχου της, σε μία τουλάχιστον ημερήσια εφημερίδα πανελλαδικής κυκλοφορίας και σε μία τοπική εφημερίδα της Περιφέρειας στα όρια της οποίας πρόκειται να εγκατασταθεί ο σταθμός.

10. Η άδεια εγκατάστασης ισχύει για δύο (2) έτη και μπορεί να παρατείνεται, κατ' ανώτατο όριο, για ίσο χρόνο, μετά από αίτηση του κατόχου της εφόσον:

α) κατά τη λήξη της διετίας έχει εκτελεσθεί έργο, οι δαπάνες του οποίου καλύπτουν το 50% της επένδυσης ή

β) δεν συντρέχει η προϋπόθεση του ανωτέρω εδαφίου α' αλλά έχουν συναφθεί οι αναγκαίες συμβάσεις για την προμήθεια του εξοπλισμού ο οποίος απαιτείται για την υλοποίηση του έργου, ή

γ) υφίσταται δικαστική αναστολή οποιασδήποτε άδειας απαραίτητης για τη νόμιμη εκτέλεση του έργου.

Στις περιπτώσεις α) θαλάσσιων αιολικών πάρκων, β) συγκροτημάτων αιολικών πάρκων συνολικής ισχύος μεγαλύτερης από 150 MW, γ) αιολικών πάρκων που συνδέονται με το

Εθνικό Διασυνδεδεμένο Σύστημα μέσω ειδικού προς τούτο υποθαλασσίου καλωδίου, δ) υβριδικών έργων Α.Π.Ε., και ε) άλλων σύνθετων έργων Α.Π.Ε., είναι δυνατή η έγκριση παράτασης της ισχύος της άδειας εγκατάστασης για χρονικό διάστημα ίσο με αυτό που απαιτείται για την εκτέλεση του έργου, μετά την υποβολή τεκμηριωμένης πρότασης με συνημμένο χρονοδιάγραμμα από τον δικαιούχο της άδειας.

11. Για τη λειτουργία των σταθμών που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 απαιτείται άδεια λειτουργίας. Η άδεια αυτή χορηγείται με απόφαση του οργάνου που είναι αρμόδιο για τη χορήγηση της άδειας εγκατάστασης μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου και έλεγχο από τα αρμόδια όργανα της τήρησης των τεχνικών όρων εγκατάστασης στη δοκιμαστική λειτουργία του σταθμού και της διασφάλισης των αναγκαίων λειτουργικών και τεχνικών χαρακτηριστικών του εξοπλισμού του. Η άδεια λειτουργίας χορηγείται εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την ολοκλήρωση των ανωτέρω ελέγχων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής που προβλέπεται στην παράγραφο 15 του παρόντος Αρθρου.

Για τα έργα των περιπτώσεων α) έως ε) του τελευταίου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου 10, είναι δυνατή η έκδοση τμηματικών αδειών λειτουργίας για πλήρως αποπερατωμένα τμήματα τους που έχουν τεχνική και λειτουργική αυτοτέλεια, κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος από τον ενδιαφερόμενο. Στην περίπτωση αυτή δεν παρατείνεται η προθεσμία της παραγράφου 10 ανωτέρω.

12. Η άδεια λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. ισχύει για είκοσι (20) τουλάχιστον έτη και μπορεί να ανανεώνεται μέχρι ίσο χρονικό διάστημα. Ειδικά για τους ηλιοθερμικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής η ελάχιστη διάρκεια ισχύος του προηγούμενου εδαφίου ορίζεται σε είκοσι (25) έτη. Κατά τη διάρκεια του χρόνου ισχύος της άδειας λειτουργίας δεν απαλλάσσεται ο δικαιούχος από την υποχρέωση της έκδοσης ή ανανέωσης της ισχύος άλλων αδειών που απαιτούνται από σχετικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. Αν μεταβιβασθεί ο σταθμός, ο νέος κύριος υποκαθίσταται, έναντι του Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου, στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του δικαιοπαρόχου του. Αν μεταβιβασθεί η κυριότητα ή το δικαίωμα εκμετάλλευσης του σταθμού, στο νέο φορέα μεταβιβάζεται και η άδεια παραγωγής, μετά από απόφαση της Ρ.Α.Ε.. Μετά τη μεταβίβαση αυτή τροποποιείται, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου, και η άδεια λειτουργίας στο όνομα του νέου κυρίου του σταθμού.

13. Οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εξαιρούνται από την υποχρέωση άδειας παραγωγής κατά το Άρθρο 4, απαλλάσσονται και από την υποχρέωση λήψης άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας. Αντίθετα, υποχρεούνται στην τήρηση της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης κατά το Άρθρο 4 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α').

Φωτοβολταϊκοί σταθμοί και ανεμογεννήτριες που εγκαθίστανται σε κτίρια ή και άλλες δομικές κατασκευές ή εντός οργανωμένων υποδοχέων βιομηχανικών δραστηριοτήτων, εξαιρούνται και από την υποχρέωση έκδοσης απόφασης Ε.Π.Ο. Ομοίως εξαιρούνται οι σταθμοί Α.Π.Ε που εγκαθίστανται σε γήπεδα, εφόσον η εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύς τους δεν υπερβαίνει τα εξής όρια ανά τεχνολογία:

- 0,5 MW για σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από γεωθερμία
- 0,5 MW για σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής με χρήση βιομάζας βιοαερίου και βιοκαυσίμων
- 0,5 MW για σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από φωτοβολταϊκά
- 20 kW για αιολικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής.

Για τις ανωτέρω περιπτώσεις απαιτείται η χορήγηση βεβαίωσης απαλλαγής από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή της οικείας Περιφέρειας. Για τη χορήγηση της βεβαίωσης εξετάζεται μόνο η εγκατεστημένη ισχύς του σταθμού και ότι ο χώρος εγκατάστασης δεν εμπίπτει στις περιπτώσεις α) έως β) του ακόλουθου εδαφίου.

Κατ' εξαίρεση, υπόκεινται σε διαδικασία Ε.Π.Ο. σταθμοί Α.Π.Ε με εγκατεστημένη ισχύ μικρότερη ή ίση προς τα ανωτέρω όρια εφόσον εγκαθίστανται:

α) επί γηπέδων κειμένων σε οριοθετημένες περιοχές του δικτύου Natura 2000 ή σε παράκτιες ζώνες που απέχουν λιγότερο από εκατό (100) μέτρα από την οριογραμμή του αιγιαλού εκτός βραχονησίδων, και

β) επί γηπέδου γειτνιάζοντος σε απόσταση μικρότερη των εκατό (100) μέτρων, με άλλο γήπεδο για το οποίο έχει εκδοθεί άδεια παραγωγής ή απόφαση Ε.Π.Ο. ή Προσφορά Σύνδεσης σταθμού Α.Π.Ε. της ίδιας τεχνολογίας και η συνολική ισχύς των σταθμών υπερβαίνει το παραπάνω οριζόμενο όριο.

14. Στην Αυτοτελή Υπηρεσία για Α.Π.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής τηρείται μητρώο αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. Στο μητρώο αυτό, το οποίο αναρτάται στην ειδική ιστοσελίδα της Αυτοτελούς Υπηρεσίας και ενημερώνεται σε μηνιαία βάση, καταχωρίζονται οι άδειες παραγωγής εγκατάστασης και λειτουργίας καθώς και οι περιπτώσεις εξαίρεσης από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ρυθμίζονται ο τρόπος οργάνωσης τήρησης και ενημέρωσης του μητρώου και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια.

15. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, οι διαδικασίες και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την έκδοση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας που προβλέπονται στο παρόν Άρθρο.»

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται το είδος και το ύψος των εγγυήσεων που παρέχονται προς τον αρμόδιο Διαχειριστή, κατά την υπογραφή της σύμβασης σύνδεσης από τους φορείς σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. που εξαιρούνται από τη λήψη άδειας παραγωγής σύμφωνα με τις διατάξεις του Αρθρου 4 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α'), όπως τροποποιείται με τον παρόντα νόμο, και δεν είχαν προωθηθεί από τη Ρ.Α.Ε. για προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση πριν από την έναρξη ισχύος του

Το ύψος της εγγύησης κλιμακώνεται ανάλογα με την εγκατεστημένη ισχύ του σταθμού και αποσκοπεί στη διασφάλιση της έγκαιρης σύνδεσης στο Δίκτυο ή το Σύστημα του σταθμού, εντός συγκεκριμένης χρονικής περιόδου Έως την έκδοση της ανωτέρω απόφασης του Υπουργού, ο αρμόδιος Διαχειριστής προβαίνει ακωλύτως στη σύναψη των συμβάσεων σύνδεσης με τους κατά τα ανωτέρω υπόχρεους φορείς οι οποίοι, μετά την έκδοση της , υποχρεούνται στην παροχή των εγγυήσεων που θα καθορίσει.

Από την υποχρέωση παροχής εγγυήσεων εξαιρούνται οι σταθμοί Α.Π.Ε. που εγκαθίστανται σε κτίρια και οι σταθμοί Α.Π.Ε. ανεξαρτήτως ισχύος που έχουν υπογράψει σύμβαση σύνδεσης πριν από την ισχύ του παρόντος νόμου.

Άρθρο 4

Ένταξη και Σύνδεση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε.

1. Το Άρθρο 11 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α'), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

« Άρθρο 11

1. Στην περίπτωση σύνδεσης νέου σταθμού ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. στο Σύστημα μέσω υφιστάμενου υποσταθμού ανύψωσης υψηλής τάσης ο δικαιούχος της οικείας άδειας παραγωγής μπορεί να επιλέξει το τμήμα σύνδεσης μεταξύ του κεντρικού πίνακα μέσης τάσης του σταθμού Α.Π.Ε. και του υποσταθμού ανύψωσης να ανήκει στην κυριότητα του. Στην περίπτωση σύνδεσης νέου σταθμού ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. ή συγκροτήματος αιολικών πάρκων στο Σύστημα μέσω νέων υποσταθμών ανύψωσης, ο κάτοχος της οικείας άδειας παραγωγής μπορεί να επιλέξει το τμήμα σύνδεσης, μεταξύ του κεντρικού πίνακα μέσης τάσης του κάθε σταθμού Α.Π.Ε. και του τερματικού υποσταθμού ανύψωσης, και ο νέος τερματικός υποσταθμός ανύψωσης να ανήκουν στην κυριότητα του, μέχρι τα όρια του Συστήματος σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον Κώδικα Διαχείρισης και, σε κάθε περίπτωση, μη συμπεριλαμβανομένου του κεντρικού αυτόματου διακόπτη υψηλής ή υπερυψηλής τάσης του τερματικού υποσταθμού, του οποίου η ιδιοκτησία, η διαχείριση και η συντήρηση ανήκουν στον Κύριο του Συστήματος ή τον αρμόδιο Διαχειριστή κατά περίπτωση.

Στις περιπτώσεις αυτές:

- (α) νοείται ότι ο σταθμός ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. συνδέεται απευθείας στο Σύστημα,
- (β) ο κάτοχος της οικείας άδειας παραγωγής κατασκευάζει τα έργα σύνδεσης που ανήκουν στην κυριότητα του και αποκτά τη διαχείριση και την ευθύνη λειτουργίας και συντήρησης των έργων αυτών. Η τάση και τα λοιπά τεχνικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά των έργων σύνδεσης που ανήκουν στην κυριότητα του κατόχου της οικείας άδειας παραγωγής καθορίζονται από αυτόν, υπό την αίρεση της συμμόρφωσης τους με τους σχετικούς διεθνείς κανονισμούς και τις ελάχιστες απαιτήσεις του Κυρίου του Συστήματος και του αρμόδιου Διαχειριστή για την ομαλή σύνδεση και συνεργασία τους με το Σύστημα όσον αφορά τις διακοπτικές προστασίες στην πλευρά της υψηλής ή υπερυψηλής τάσης και τα συστήματα επικοινωνίας και ανταλλαγής πληροφοριών με το Σύστημα.
- (γ) Ο κάτοχος της άδειας παραγωγής δεν έχει δικαίωμα να αρνηθεί τη σύνδεση νέου παραγωγού στον υποσταθμό, εκτός αν συντρέχει περίπτωση έλλειψης χωρητικότητας του δικτύου, που τεκμηριώνεται με αιτιολογημένη γνώμη του αρμόδιου διαχειριστή του ηλεκτρικού συστήματος.

Ο νέος χρήστης καταβάλλει στους κατόχους άδειας παραγωγής των συνδεδεμένων σταθμών αντάλλαγμα για τα κοινά έργα σύνδεσης σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος και Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας για την υλοποίηση έργων για σύνδεση χρήστη. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε. είναι δυνατό να θεσπίζεται η ειδικότερη μεθοδολογία καθορισμού του ανωτέρω ανταλλάγματος και ο τρόπος καταβολής του. Ο κύριος των κοινών έργων σύνδεσης υποχρεούται να εκτελεί τις εντολές του Διαχειριστή για τη λειτουργία αυτών.

2. Για την απαλλοτρίωση ακινήτων ή τη σύσταση επ' αυτών εμπραγμάτων δικαιωμάτων υπέρ του κατόχου της άδειας παραγωγής του συνδεδεμένου σταθμού με σκοπό την εγκατάσταση των έργων σύνδεσης εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του Αρθρου 15 του ν. 3175/2003 (ΦΕΚ 207 Α') ανεξαρτήτως του κυρίου των έργων σύνδεσης. Αν κύριος του εδάφους είναι το Δημόσιο, το αντάλλαγμα χρήσης του εδάφους που αναλογεί στα έργα σύνδεσης που ανήκουν στην κυριότητα του αδειούχου παραγωγής καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Στην περίπτωση αυτή το αντάλλαγμα υπολογίζεται επί των μεμονωμένων τμημάτων του εδάφους που καταλαμβάνεται από τις βάσεις των πυλώνων των γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας των έργων σύνδεσης.

3. Για τους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. και τα έργα σύνδεσης τους με το Σύστημα ή το Δίκτυο, εφαρμόζονται αναλόγως υπέρ του κατόχου της άδειας παραγωγής οι διατάξεις της παραγράφου 8 του Αρθρου 9 του ν.2941/2001 (ΦΕΚ 201 Α').

4. Οι απαιτούμενες άδειες για την εγκατάσταση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. και των έργων σύνδεσης, κατά τις προηγούμενες παραγράφους χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας που αφορούν τον Κύριο του Συστήματος ή του Δικτύου, εφαρμοζόμενες αναλόγως.

5. Με τους Κώδικες Διαχείρισης του Συστήματος και του Δικτύου που προβλέπονται, αντίστοιχα, στις διατάξεις των Αρθρων 19 και 23 του ν. 2773/1999 (ΦΕΚ 286 Α'), όπως ισχύει, καθορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο των συμβάσεων σύνδεσης Σταθμών Α.Π.Ε. με το Σύστημα ή το Δίκτυο και κάθε άλλο σχετικό θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια.

6. Κατά τη σύνδεση σταθμών Α.Π.Ε. στο Σύστημα, ο Διαχειριστής του Συστήματος μπορεί να επιβάλει αιτιολογημένα την υλοποίηση πρόσθετων έργων ή την εγκατάσταση εξοπλισμών που δεν απαιτούνται για την διοχέτευση της παραγόμενης ενέργειας στο Σύστημα, με σκοπό να πληρούνται πρόσθετες τεχνικές ή λειτουργικές απαιτήσεις περιλαμβανομένης της απαίτησης για εφαρμογή του κριτηρίου ν-1. Στις περιπτώσεις αυτές το πρόσθετο κόστος καθορίζεται τεκμηριωμένα μεταξύ του παραγωγού Α.Π.Ε., του Διαχειριστή και του Κυρίου του Συστήματος κατά τη χορήγηση της Προσφοράς Σύνδεσης και την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης και καλύπτεται από τον Κύριο του Συστήματος. Ο Κύριος του Συστήματος ανακτά το κόστος αυτό, μέσω του μηχανισμού χρέωσης χρήσης Συστήματος ή κατά τη σύνδεση νέου χρήστη σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος και Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας για την υλοποίηση έργων σύνδεσης.

7 α. Η διασύνδεση των Μη Διασυνδεδεμένων νησιών με το Σύστημα με σκοπό τη διασφάλιση της απρόσκοπτης ηλεκτροδότησης τους μακροχρόνια μέσω της αξιοποίησης του δυναμικού ΑΠΕ της ευρύτερης περιοχής των νησιών και των βραχονησίδων της ελληνικής επικράτειας αποτελεί έργο γενικότερης σημασίας για την οικονομία της χώρας και της προστασίας του περιβάλλοντος. Για τον σκοπό αυτό, εντός εξαμήνου από τη θέση σε ισχύ του παρόντος, εκπονείται από το Διαχειριστή του Συστήματος ο Στρατηγικός Σχεδιασμός Διασυνδέσεων Νησιών, ο οποίος εντάσσεται στη Μελέτη Ανάπτυξης του Συστήματος (ΜΑΣΜ) και εγκρίνεται

με τη διαδικασία που προβλέπεται στις διατάξεις της παραγράφου ζ' του Αρθρου 15 του ν. 2773/99 (ΦΕΚ 286 Α'). Ο σχεδιασμός αυτός μπορεί να εξειδικεύεται για συγκεκριμένα έργα και να τροποποιείται με την ίδια διαδικασία.

β. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής που εκδίδεται μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε. είναι δυνατόν να ανατίθεται η κατασκευή έργων διασυνδέσεως νησιών στον Κύριο ή τον Διαχειριστή του Συστήματος σε παραγωγούς Α.Π.Ε που αιτούνται τη χορήγηση άδειας παραγωγής για την ανάπτυξη σταθμών Α.Π.Ε στις περιοχές αυτές ή σε τρίτους. Η διαδικασία, τα κριτήρια, ο τρόπος ανάθεσης και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή αυτής της περιπτώσεως καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Για την κυριότητα και διαχείριση των έργων αυτών, εφαρμόζονται οι διατάξεις που διέπουν τα έργα ανάπτυξης του Συστήματος.

γ. Οι διαδικασίες των περιπτώσεων α και β, δεν αναστέλουν την αδειοδότηση έργων για ανάπτυξη σταθμών Α.Π.Ε σε νησιά και βραχονησίδες τα οποία διασυνδέονται στο Σύστημα, συμπεριλαμβανομένων των έργων σύζευξης αυτών.»

Άρθρο 5

Ορθολογικοποίηση της τιμολόγησης ενέργειας που παράγεται από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.

Η παράγραφος 2 του Αρθρου 12 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α'), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α ισχύει για είκοσι (20) έτη και μπορεί να παρατείνεται, σύμφωνα με τους όρους της άδειας αυτής, μετά από έγγραφη συμφωνία των μερών, εφόσον ισχύει η σχετική άδεια παραγωγής. Ειδικά η σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ηλιοθερμικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής ισχύει για είκοσι πέντε (25) έτη και μπορεί να παρατείνεται κατά τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο.»

Η παράγραφος 1 του Αρθρου 13 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α'), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από Παραγωγό ή Αυτοπαραγωγό μέσω σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή μέσω Υβριδικού Σταθμού και απορροφάται από το Σύστημα ή το Δίκτυο, σύμφωνα με τις διατάξεις των Αρθρων 9, 10 και 12, τιμολογείται, σε μηνιαία βάση, κατά τα ακόλουθα:

α) Η τιμολόγηση γίνεται με βάση την τιμή, σε ευρώ ανά μεγαβατώρα (MWh), της ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το Σύστημα ή το Δίκτυο, συμπεριλαμβανομένου και του Δικτύου Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

β) Η τιμολόγηση της ηλεκτρικής ενέργειας κατά την προηγούμενη περίπτωση, εκτός από την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από φωτοβολταϊκούς σταθμούς για τους οποίους έχουν οριστεί ξεχωριστές τιμές από το ν.3734/2009 (ΦΕΚ 8 Α'), όπως ισχύει, γίνεται με βάση τα στοιχεία του ακόλουθου πίνακα :

Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας

Τιμή Ενέργειας (€/ MWh)

από:	Διασυνδεδεμένο Σύστημα	Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά
(α) Αιολική ενέργεια που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις ισχύος μεγαλύτερης των 50 kW	87,84	99,44
(β) Αιολική ενέργεια που αξιοποιείται με εγκαταστάσεις ισχύος μικρότερης ή ίσης των 50 kW	250	
(γ) Φωτοβολταϊκά έως 10kWpeak στον οικιακό τομέα και σε μικρές επιχειρήσεις (σύμφωνα με το ειδικό πρόγραμμα σε κτιριακές εγκαταστάσεις - ΚΥΑ 12323/ΓΓ 175/4.6.2009, ΦΕΚ 1079 Β')	550	
(δ) Υδραυλική ενέργεια που αξιοποιείται με μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ έως δεκαπέντε (15)MW _e	87,84	
(ε) Ηλιακή ενέργεια που αξιοποιείται από ηλιοθερμικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής	264,84	
(στ) Ηλιακή ενέργεια που αξιοποιείται από ηλιοθερμικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής με σύστημα αποθήκευσης το οποίο εξασφαλίζει τουλάχιστον 2 ώρες λειτουργίας στο ονομαστικό φορτίο	284,84	
(ζ) Γεωθερμική ενέργεια χαμηλής	150	

θερμοκρασίας κατά την παράγραφο Ιστ του Αρθρου 2 του νόμου 3175/2003 (ΦΕΚ 207 Α')		
(η) Γεωθερμική ενέργεια υψηλής θερμοκρασίας κατά την παράγραφο Ιστ του Αρθρου 2 του νόμου 3175/2003 (ΦΕΚ 207 Α')	99,44	
(θ) Βιομάζα που αξιοποιείται από σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ <1 MW	200	
(ι) Βιομάζα που αξιοποιείται από σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ >1MW και <5MW	175	
(ια) Βιομάζα που αξιοποιείται από σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ >5MW	150	
(ιβ) Αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής και από εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού και βιοαέρια με εγκατεστημένη ισχύ <2 MW	120	
(ιγ) Αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής και από εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού και βιοαέρια με εγκατεστημένη ισχύ >2 MW	99,44	
(ιδ) Βιοαέριο που προέρχεται από βιομάζα (κτηνοτροφικά και αγροτοβιομηχανικά οργανικά υπολείμματα και απόβλητα με εγκατεστημένη ισχύ <1 MW	220	
(ιε) Βιοαέριο που προέρχεται από βιομάζα (κτηνοτροφικά και αγροτοβιομηχανικά οργανικά υπολείμματα και απόβλητα με εγκατεστημένη ισχύ >1 MW	200	
(ιστ) Σ.Η.Θ.Υ.Α.	87,84χΣΡ	99,44χΣΡ
(ιζ) Λοιπές Α.Π.Ε.	87,84	99,44

Οι τιμές της περίπτωσης (ιστ) του ανωτέρω πίνακα που αφορούν σε σταθμούς ΣΗ.Θ.Υ.Α. που κάνουν χρήση φυσικού αερίου προσαυξάνονται κατά ποσό ίσο με την τιμή επί τον συντελεστή ρήτρας φυσικού αερίου ο οποίος ορίζεται ως εξής:

$$\Sigma P = 1 + (\text{ΜΤΦΑ} - 26) / (100 \times \eta_{61})$$

Όπου

ΜΤΦΑ η ανά τρίμηνο μέση μοναδιαία τιμή πώλησης φυσικού αερίου για συμπαραγωγή σε □ MWh ανωτέρας θερμογόνου δύναμης (ΑΘΔ) στους χρήστες Φ.Α. στην Ελλάδα, εξαιρουμένων των πελατών ηλεκτροπαραγωγής. Η τιμή αυτή ορίζεται με μέριμνα της ΔΕΠΑ Α.Ε. και κοινοποιείται ανά τρίμηνο στον ΔΕΣΜΗΕ.

ηθ) ο ηλεκτρικός βαθμός απόδοσης της διάταξης Σ.Η.Θ.Υ.Α. επί ανωτέρας θερμογόνου δύναμης (ΑΘΔ) φυσικού αερίου, η οποία ορίζεται σε 0,33 για μονάδες ΣΗΘΥΑ <1ΜWe, και σε 0,35 για μονάδες ΣΗΘΥΑ >1ΜWe. Η τιμή του ΣΡ δεν μπορεί να είναι μικρότερη της μονάδας

Οι τιμές του ανωτέρω πίνακα για τους Αυτοπαραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας ισχύουν μόνο για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με εγκατεστημένη ισχύ έως 35 MW και για το πλεόνασμα της ηλεκτρικής ενέργειας που διατίθεται στο Σύστημα ή στο Δίκτυο, το οποίο μπορεί να ανέλθει μέχρι ποσοστό 20% της συνολικά παραγόμενης, από τους σταθμούς αυτούς ηλεκτρικής ενέργειας σε ετήσια βάση.

Η τιμολόγηση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από Παραγωγό ή Αυτοπαραγωγό μέσω σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Σ.Η.Θ.Υ.Α., πραγματοποιείται ανά μήνα με βάση την ΜΤΦΑ του προηγούμενου τριμήνου».

3. Η παραγόμενη ενέργεια από σταθμούς ΑΠΕ πλην φωτοβολταϊκών και ηλιοθερμικών σταθμών, εφόσον οι επενδύσεις υλοποιούνται χωρίς την χρήση δημόσιας επιχορήγησης τιμολογείται με βάση τις τιμές του πίνακα της παραγράφου 1 του Αρθρου 13 του ν.3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α') όπως εκάστοτε ισχύει, προσαυξημένες κατά ποσοστό 20% για τις περιπτώσεις (α) έως (η) και (ιζ), κατά ποσοστό 15% για τις περιπτώσεις (θ) έως (ιε). Για την περίπτωση (ιστ), η προσαύξηση κατά 20% εφαρμόζεται μόνο στο σταθερό σκέλος της τιμολόγησης εφόσον η επένδυση υλοποιείται χωρίς την χρήση επιχορήγησης. Για την εφαρμογή της διάταξης της παρούσας παραγράφου ως επιχορήγηση νοείται η δωρεάν παροχή, μέσω οποιουδήποτε εθνικού, ευρωπαϊκού ή διεθνούς προγράμματος ή αναπτυξιακού νόμου, χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος της δαπάνης της επένδυσης.
4. Η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από σταθμούς Α.Π.Ε που εγκαθίστανται σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά και βραχονησίδες της ελληνικής επικράτειας και οι οποίοι συνδέονται στο Σύστημα μέσω ανεξάρτητης υποθαλάσσιας διασύνδεσης απαραίτητης για τη διοχέτευση της παραγόμενης ενέργειας το κόστος της οποίας επιβαρύνονται εξ" ολοκλήρου οι κάτοχοι των οικείων αδειών παραγωγής τιμολογείται με βάση την τιμή του στοιχείου α' για Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά του πίνακα της παραγράφου 1 του Αρθρου 13 του ν.3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α') όπως εκάστοτε ισχύει. Η τιμή αυτή μπορεί να αυξάνεται έως και κατά 25% αν διαπιστωθεί ότι η προτεινόμενη διασύνδεση εξασφαλίζει την απρόσκοπτη ηλεκτροδότηση των νησιών μακροπρόθεσμα, και επιτρέπει την παύση λειτουργίας ή τη θέση τους σε ψυχρή εφεδρεία των τοπικών θερμικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Το ποσοστό αυτό θα κλιμακώνεται με βάση την εγκατεστημένη ισχύ και παραγόμενη ενέργεια των τοπικών θερμικών σταθμών παραγωγής επί των διασυνδεδεμένων νησιών καθώς επίσης με το ετήσιο κόστος παραγωγής ενέργειας εξ αυτών, ώστε να αντισταθμίζεται το όφελος στην εθνική οικονομία. Επίσης συνεκτιμάται η γνώμη του Διαχειριστή των Μη Διασυνδεδεμένων νησιών , εάν η προτεινόμενη διασύνδεση αναπληρώνει, πλήρως ή μερικώς κατασκευη νέων τοπικών θερμικών σταθμών παραγωγής ή δευτερευόντως προγραμματισμένες επεκτάσεις των θερμικών σταθμών που βρίσκονται σε λειτουργία.

Το ύψος της προσαύξησης καθώς και η πλήρωση της προϋπόθεσης του προηγούμενου εδαφίου αποφασίζονται με απόφαση του ΥΠΕΚΑ μετά από γνώματευση της ΡΑΕ στο στάδιο της χορήγησης των οικείων αδειών παραγωγής κατόπιν εισήγησης των αρμοδίων Διαχειριστών Συστήματος και Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών. Με την απόφαση που προβλέπεται στην παρ.3 του Αρθρου 5 του ν.3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α') εξειδικεύονται τα κριτήρια βάσει των οποίων λαμβάνεται η απόφαση του προηγούμενου εδαφίου, στα οποία περιλαμβάνεται το όφελος που προκύπτει για την εθνική οικονομία από τη διασύνδεση, λόγω της μείωσης της παραγωγής και της θέσης σε ψυχρή εφεδρεία ή και της οριστικής παύσης λειτουργίας των τοπικών σταθμών παραγωγής με συμβατικά καύσιμα στα διασυνδεόμενα νησιά, το συνολικό μήκος της προτεινόμενης διασύνδεσης και η δυνατότητα χρήσης αυτής ως υποδομή για περαιτέρω διασυνδέσεις για την εξασφάλιση σημαντικών οικονομικών κλίμακας στον στρατηγικό σχεδιασμό διασύνδεσης των νήσων.

Η προσαύξηση ισχύει και μετά την πιθανή διασύνδεση του νησιού ή της βραχονησίδας.

5. Στο τέλος της παραγράφου 6 του Αρθρου 13 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α'), όπως ισχύει, προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

« Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζεται επαύξηση της ισχύουσας τιμής της παραγόμενης ενέργειας από χερσαίες εγκαταστάσεις αιολικής ενέργειας που εγκαθίστανται σε θέσεις χαμηλού αιολικού δυναμικού εντός Περιοχών Αιολικής Καταλληλότητας (ΠΑΚ) όπως καθορίστηκαν με το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΦΕΚ Β' 2464/2008), με σκοπό την στήριξη της υλοποίησης αιολικών πάρκων στις περιοχές αυτές. Η επαύξηση πρέπει να είναι αντιστρόφως ανάλογη του αιολικού δυναμικού των θέσεων και να λαμβάνει υπ' όψη την παραγωγική αποδοτικότητα των χρησιμοποιούμενων ανεμογεννητριών. Η έκδοση της απόφασης του Υπουργού δεν καταλαμβάνει τις ισχύουσες κατά το χρόνο έκδοσης της συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας αιολικών πάρκων στις ανωτέρω περιοχές. Η τροποποίηση των ορίων των περιοχών ΠΑΚ, μετά την έκδοση της ανωτέρω απόφασης δεν επηρεάζει τις ισχύουσες κατά το χρόνο εκείνο συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας αιολικών πάρκων.»

6. Στο τέλος του Αρθρου 13 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α'), όπως ισχύει, προστίθεται παράγραφος 8 ως εξής:

«8. Στο τέλος κάθε ημερολογιακού έτους ο αρμόδιος Διαχειριστής καταβάλλει σε κάθε Παραγωγό από αιολική ενέργεια που συνδέεται στο Σύστημα ή το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο, πρόσθετη αποζημίωση που ισούται με την αποζημίωση που αντιστοιχεί σε ποσοστό 30% των περικοπών ενέργειας που του έχουν επιβληθεί κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος από τον αρμόδιο Διαχειριστή σύμφωνα με τα Αρθρα 9 και 10 του παρόντος και τους Κώδικες Διαχείρισης του Συστήματος και του Δικτύου. Το ανωτέρω ποσοστό των περικοπών ενέργειας αυξάνεται κάθε έτος κατά μέγιστο έως και το 100%, έτσι ώστε η συνολική αποζημίωση που λαμβάνει ο σταθμός να ισούται με το μικρότερο ποσό μεταξύ α) της αποζημίωσης που θα ελάμβανε αν λειτουργούσε με 2.200 ισοδύναμες ώρες και β) της αποζημίωσης που θα ελάμβανε αν λειτουργούσε χωρίς περικοπές. Η μεθοδολογία υπολογισμού των περικοπών ενέργειας καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής η οποία εκδίδεται κατόπιν γνώμης της Ρ.Α.Ε. μετά από εισήγηση και των αρμοδίων Διαχειριστών.»

7. Στην παράγραφο 3 του Αρθρου 18 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α') η φράση «με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε.» αντικαθίσταται με τις λέξεις «με απόφαση της Ρ.Α.Ε.».
8. Οι Ηλιοθερμικοί σταθμοί επιτρέπεται να χρησιμοποιούν και ενέργεια που προέρχεται από φυσικό αέριο, LPG, ντίζελ, βιοντίζελ ή άλλα βιοκαύσιμα, εφόσον η χρήση της ενέργειας αυτής κρίνεται αναγκαία για την αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας. Η χρησιμοποιούμενη ενέργεια που προέρχεται από φυσικό αέριο, LPG ή ντίζελ δεν μπορεί να υπερβαίνει το 15% της συνολικής ενέργειας που παράγεται σε ετήσια βάση, από τις μονάδες αξιοποίησης της ηλιακής ενέργειας. Το όριο αυτό μπορεί να προσαυξάνεται κατά 5% εάν χρησιμοποιείται βιοντίζελ ή άλλα βιοκαύσιμα.
9. Η παράγραφος 3 του Αρθρου 27Α του ν. 3734/2009 (ΦΕΚ 8 Α') αντικαθίσταται ως εξής:
«Η τιμολόγηση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από φωτοβολταϊκούς σταθμούς πλήν αυτών της περίπτωσης (γ) του πίνακα της παραγράφου 1 του Αρθρου 13 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, γίνεται με βάση τα στοιχεία του ακόλουθου πίνακα:

Έτος Μήνας	Διασυνδεδεμένο		Μη Διασυνδεδεμένο
	A	B	Γ
>100kW	< = 100kW		
2009 Φεβρουάριος	400,00	450	450
2009 Αύγουστος	400,00	450	450
2010 Φεβρουάριος	400,00	450	450
2010 Αύγουστος	392,04	441,05	441,05
2011 Φεβρουάριος	372,83	419,43	419,43
2011 Αύγουστος	351,01	394,89	394,89
2012 Φεβρουάριος	333,81	375,54	375,54
2012 Αύγουστος	314,27	353,55	353,55
2013 Φεβρουάριος	298,87	336,23	336,23
2013 Αύγουστος	281,38	316,55	316,55
2014 Φεβρουάριος	268,94	302,56	302,56
2014 Αύγουστος	260,97	293,59	293,59
Για κάθε έτος ν από το 2015 και μετά	1,3χμΟΤΣν-1	1,4χμΟΤΣν-1	1,4χμΟΤΣν-1

μΟΤΣν-1 : Μέση Οριακή Τιμή Συστήματος κατά το προηγούμενο έτος ν-1

10. Οι περιπτώσεις (β) και (δ) της παραγράφου 5 του Αρθρου 27Α του ν. 3734/2009 (ΦΕΚ 8 Α") αντικαθίσταται ως εξής: β) Οι τιμές που καθορίζονται στον ανωτέρω πίνακα αναπροσαρμόζονται κάθε έτος, κατά ποσοστό 25% του δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους όπως αυτός καθορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος. Αν η τιμή που αναφέρεται στον πίνακα αυτόν αναπροσαρμοσμένη κατά τα ανωτέρω, είναι μικρότερη της μέσης Οριακής Τιμής του Συστήματος όπως αυτή διαμορφώνεται κατά το προηγούμενο έτος προσαυξημένη κατά 30%, 40%, και 40%, αντίστοιχα για τις περιπτώσεις Α, Β, και Γ, του ανωτέρω πίνακα, η τιμολόγηση γίνεται με βάση τη μέση Οριακή Τιμή του Συστήματος του προηγούμενου έτους προσαυξημένη κατά τους αντίστοιχους ως άνω συντελεστές.

δ) Οι παραγωγοί που έχουν συνάψει σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς και με την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου έχουν θέσει σε λειτουργία τους σταθμούς τους κατά τα ανωτέρω, μπορούν είτε να τροποποιήσουν τη σύμβαση τους σύμφωνα με τις διατάξεις των ανωτέρω εδαφίων με τιμή αναφοράς που

αντιστοιχεί στο Φεβρουάριο 2010 και διάρκεια ίση με το χρονικό διάστημα που υπολείπεται της εικοσαετίας από τη θέση των σταθμών σε λειτουργία είτε να συνεχίσουν την εκτέλεση της ισχύουσας σύμβασης. Αν όμως ασκήσουν το δικαίωμα της ανανέωσης της σύμβασης κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις της παραγράφου 2 του Αρθρου 12 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α') , ως τιμή πώλησης θα συνομολογείται, κατά τα προβλεπόμενα στον ανωτέρω πίνακα, αυτή που αντιστοιχεί στο μήνα και έτος της ανανέωσης.

11. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του Αρθρου 14 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α'), όπως αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 8 του Αρθρου 27Α του ν. 3734/2009 (ΦΕΚ 8 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, και Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μετά από γνώμη της ΡΑΕ, καταρτίζεται Ειδικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις και ιδίως σε στέγες και προσόψεις κτιρίων περιλαμβανομένων και αυτών όπου στεγάζονται Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) ή Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα σύμφωνα με τους ισχύοντες όρους δόμησης.»

Αρθρο 6 Θαλάσσια αιολικά πάρκα

1. Επιτρέπεται η εγκατάσταση ανεμογεννητριών και αιολικών πάρκων για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας εντός του εθνικού θαλασσιού χώρου (θαλάσσια αιολικά πάρκα). Με ειδικά σχέδια που εγκρίνονται με προεδρικό διάταγμα μετά από πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζεται ο αριθμός των αιολικών αυτών πάρκων, η ακριβής θέση τους η θαλάσσια έκταση που καταλαμβάνουν, η εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύς τους καθώς και ο αριθμός των ανεμογεννητριών που εντάσσονται κάθε φορά σε αυτά. Τα ειδικά αυτά σχέδια πρέπει να λαμβάνουν ιδίως υπ' όψη την ασφάλεια των θαλάσσιων μεταφορών, την προστασία του θαλασσιού περιβάλλοντος και των εν γένει οικοσυστημάτων του, με έμφαση στη βιωσιμότητα της θαλάσσιας χλωρίδας πανίδας καθώς και την κατά προτεραιότητα ενεργειακή εξασφάλιση των νησιών.
2. Οι εκ του νόμου απαιτούμενες μελέτες και οι σχετικές άδειες (παραγωγής περιβαλλοντικές, εγκατάστασης και λειτουργίας) εκπονούνται και εκδίδονται αντιστοίχως με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.
3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται οι λεπτομέρειες που αφορούν τη διαδικασία, τις προϋποθέσεις τα δικαιολογητικά, τις αρμόδιες Υπηρεσίες και κάθε άλλη σχετική τεχνική λεπτομέρεια για την έκδοση των κατά τα ανωτέρω αδειών και την εκπόνηση των σχετικών μελετών.
4. Μετά την ολοκλήρωση της αδειοδοτικής διαδικασίας προκηρύσσεται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ανοιχτός δημόσιος διαγωνισμός για την κατασκευή και εκμετάλλευση του θαλασσιού αιολικού πάρκου.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται οι λεπτομέρειες που αφορούν το περιεχόμενο και τη διαδικασία της προκήρυξης για την κατασκευή και εκμετάλλευση των θαλάσσιων αιολικών πάρκων, τα συμβατικά τεύχη, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των αναδόχων, καθώς και κάθε άλλη σχετική τεχνική λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσης παραγράφου.
6. Η σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του αναδόχου κατασκευής θαλάσσιου αιολικού πάρκου μπορεί να υποβάλλεται για κύρωση στη Βουλή.

Άρθρο 7

Ειδικό τέλος και παροχή κινήτρων στους οικιακούς καταναλωτές περιοχών

όπου εγκαθίστανται έργα Α.Π.Ε.

1. Το τρίτο εδάφιο της παρ. Α.1 του Αρθρου 25 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α') αντικαθίσταται ως εξής: «Από την καταβολή του ειδικού τέλους απαλλάσσονται οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά ή άλλα συστήματα Α.Π.Ε. σε κτίρια».
2. Στο Άρθρο 25 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α'), όπως ισχύει, μετά την παράγραφο Α.1 προστίθεται νέα παράγραφος Α.2 που έχει ως εξής:

«2. Τα έσοδα από τις δημοπρατήσεις των αδιάθετων δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, σύμφωνα με την παράγραφο 3.3.1 του Παραρτήματος του Αρθρου 3 της υπ. αριθ. 52115/2970/2008 κοινής υπουργικής απόφασης « Έγκριση Εθνικού Σχεδίου Κατανομής Δικαιωμάτων Εκπομπών (ΕΣΚΔΕ) αερίων θερμοκηπίου περιόδου 2008-2012, σύμφωνα με το Άρθρο 7 της υπ. αριθ. 54409/2632/2004 κοινής Υπουργικής Απόφασης «Σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2003/87/ΕΚ...κλπ» (Β' 1931)» (Β' 2575), προστίθενται στα έσοδα από το ειδικό τέλος για ΑΠΕ που προβλέπεται στην παράγραφο 1. Οι όροι και η διαδικασία για τη διενέργεια των ανωτέρω δημοπρατήσεων καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής».
3. Η παράγραφος Α.2 του Αρθρου 25 του ν.3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α'), όπως ισχύει, αναριθμείται ως παράγραφος Α.3 και το πρώτο εδάφιο αυτής αντικαθίσταται ως εξής:

« 3. Τα ποσά που αντιστοιχούν στο ειδικό τέλος κατά τις προηγούμενες παραγράφους παρακρατούνται από τον αρμόδιο Διαχειριστή και αποδίδονται ως ακολούθως:

(ι) Ποσό μέχρι ποσοστού 1% επί της προ Φ.Π.Α., τιμής πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. αποδίδεται στους κατόχους άδειας προμήθειας που προμηθεύουν ηλεκτρική ενέργεια στους οικιακούς καταναλωτές του Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού στον οποίο είναι εγκατεστημένοι οι σταθμοί Α.Π.Ε., με σκοπό να πιστωθούν έως και κατά το συνολικό αυτό ποσό, οι λογαριασμοί κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας των οικιακών

καταναλωτών. Δικαιούχοι της πίστωσης της παρούσας παραγράφου, είναι κατά προτεραιότητα οι οικιακοί καταναλωτές εντός των διοικητικών ορίων του δημοτικού ή του κοινοτικού διαμερίσματος στο οποίο είναι εγκατεστημένοι οι σταθμοί Α.Π.Ε., και στη συνέχεια οι οικιακοί καταναλωτές των λοιπών δημοτικών ή κοινοτικών διαμερισμάτων. Η πίστωση διενεργείται στον εκκαθαριστικό λογαριασμό του κάθε δικαιούχου, αναλογικά προς την ενέργεια που κατανάλωσε, υπό την προϋπόθεση ότι συνολικά δεν δημιουργείται υπέρβαση του ανωτέρω ποσού. Η πίστωση αφορά το σκέλος της ενέργειας του λογαριασμού και διενεργείται κατά την ακόλουθη προτεραιότητα: μέχρι α) την χρέωση των πρώτων 800 κιλοβατώραν κάθε δικαιούχου καταναλωτή, β) του συνόλου των χρεώσεων κατανάλωσης νυχτερινών τιμολογίων κάθε δικαιούχου καταναλωτή, γ) την χρέωση για καταναλώσεις μεταξύ 801 έως 1.600 κιλοβατώρας κάθε δικαιούχου καταναλωτή, και δ) το 60% της χρέωσης για καταναλώσεις άνω των 1.601 κιλοβατώραν κάθε δικαιούχου καταναλωτή, σε τετραμηνιαία βάση. Η πίστωση αναγράφεται διακριτά στο τακτικό εκκαθαριστικό σημείωμα κάθε λογαριασμού. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής που εκδίδεται μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε., μπορεί να μεταβάλλεται το ύψος των καταναλώσεων των ανωτέρω βαθμίδων α) - δ) και να αφαιρούνται βαθμίδες ή να προστίθενται νέες ώστε να διευκολύνεται κάθε φορά η εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

(ii) Ποσό ποσοστού 0,3% επί της προ Φ.Π.Α., τιμής πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. αποδίδεται υπέρ του ΕΤΕΡΠΣ.

(iii) Το υπόλοιπο ποσό αποδίδεται κατά ποσοστό 80%, στον Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού, εντός των διοικητικών ορίων του οποίου είναι εγκατεστημένοι οι σταθμοί Α.Π.Ε. και κατά ποσοστό 20% στον ή τους Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού, από την εδαφική περιφέρεια των οποίων διέρχεται η γραμμή σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο. Αν ο σταθμός είναι εγκατεστημένος εντός των διοικητικών ορίων περισσότερων του ενός Ο.Τ.Α., τα ποσά από το ειδικό τέλος κατανέμονται, σε αυτούς, ανάλογα με την ισχύ των μονάδων του σταθμού που είναι εγκατεστημένες στην περιοχή κάθε Ο.Τ.Α. ή, προκειμένου για υδροηλεκτρικό σταθμό με Εγκατεστημένη Ισχύ μικρότερη ή ίση των δεκαπέντε (15) MWe, ανάλογα με το μήκος του τμήματος του αγωγού που είναι εγκατεστημένο στην περιοχή κάθε Ο.Τ.Α. Στην περίπτωση σημειακών υδροηλεκτρικών σταθμών, χωρίς αγωγό, τα ποσά από το ειδικό τέλος κατανέμονται ισόποσα μεταξύ των Ο.Τ.Α. εντός των ορίων των οποίων εγκαθίσταται το έργο. Αν η γραμμή σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο διέρχεται από την περιοχή περισσότερων του ενός Ο.Τ.Α., τα ποσά του ειδικού τέλους κατανέμονται σε αυτούς ανάλογα με το μήκος του τμήματος της γραμμής σύνδεσης που βρίσκεται στην περιοχή κάθε Ο.Τ.Α. Το σημείο σύνδεσης του σταθμού καθορίζεται με τους όρους σύνδεσης του, που διατυπώνονται από τον αρμόδιο Διαχειριστή.»

4. Η παράγραφος Α.3 του Αρθρου 25 του ν.3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α'), όπως ισχύει, αναριθμείται ως παράγραφος 4 και στο πρώτο εδάφιο αυτής οι λέξεις «έργων τοπικής ανάπτυξης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «περιβαλλοντικών δράσεων, έργων τοπικής ανάπτυξης και κοινωνικής υποστήριξης».
5. Οι παράγραφοι Α.4 έως και Α.7 του Αρθρου 25 του ν.3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α'), όπως ισχύει, αναριθμούνται ως παράγραφοι Α.5 έως Α.8.

Αρθρο 8

Τροποποίηση διατάξεων για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

1. Ο τίτλος του Αρθρου 8 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α'), όπως ισχύει, τροποποιείται σε «Μέτρα για την προστασία του κλίματος και της ατμόσφαιρας» και προστίθεται παράγραφος 1, με αναρίθμηση των υπολοίπων, ως εξής:
«1. Με τη θέσπιση των κατάλληλων μέτρων προωθούνται, κατά προτεραιότητα σε σχέση με τις τοπικές επιπτώσεις, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ως μέσο για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής την προστασία της ατμόσφαιρας τον βιώσιμο ενεργειακό εφοδιασμό της χώρας την επίτευξη της αειφόρου ανάπτυξης και τη βιώσιμη αξιοποίηση των πηγών του εθνικού πλούτου.»
2. Στο Αρθρο 19 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α') προστίθεται παράγραφος 6, ως εξής:
«6. Κατ' εξαίρεση, στις περιοχές των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος Αρθρου καθώς και στις γειτονικές εκτάσεις της παραγράφου 4 του Αρθρου 18 του παρόντος νόμου, επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ως μέσον για την προστασία του κλίματος σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που θα καθορίζονται στα πλαίσια της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων του σταθμού, εφόσον λαμβάνεται μέριμνα για τη διατήρηση του προστατευτέου αντικειμένου της περιοχής».
3. Στην παράγραφο 1 του Αρθρου 2 του ν. 2742/1999 (ΦΕΚ 207 Α') προστίθεται εδάφιο δ' ως ακολούθως:
«δ'. Στην προστασία του κλίματος και της ατμόσφαιρας και στην προώθηση της ενεργειακής αυτοδυναμίας της χώρας με την αξιοποίηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.»
4. Στην παράγραφο 2 του Αρθρου 2 του ν. 2742/1999 (ΦΕΚ 207 Α') προστίθεται εδάφιο ιβ' ως ακολούθως:
«ιβ'. Η κατά προτεραιότητα προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας με γνώμονα τη βιώσιμη αξιοποίηση των πηγών του εθνικού πλούτου, σύμφωνα με τις διεθνείς και κοινοτικές υποχρεώσεις.»

Αρθρο 9

Θέματα χωροθέτησης εγκαταστάσεων ΑΠΕ

1. Στη παράγραφο 1 του Αρθρου 8 του ν. 2742/1999 (ΦΕΚ 207 Α') προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο, με αναρίθμηση των επόμενων εδαφίων σε πέμπτο, έκτο, έβδομο και όγδοο αντίστοιχα, το περιεχόμενο του οποίου έχει ως εξής:
«Τα Περιφερειακά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης περιλαμβάνουν επίσης τις κατευθύνσεις και τα προγραμματικά πλαίσια για τη βιώσιμη αξιοποίηση του ενεργειακού δυναμικού των περιφερειών, με προτεραιότητα στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σύμφωνα με την παράγραφο 1 του Αρθρου 8 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α'), όπως ισχύει, και τις παραγράφους 1 εδάφιο δ' και 2 εδάφιο ιβ' του παρόντος νόμου.»
2. Για την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. λαμβάνονται υπόψη μόνο εγκεκριμένα χωροταξικά, πολεοδομικά, ρυθμιστικά ή άλλα σχέδια χρήσεων γης και εγκεκριμένες μελέτες που εναρμονίζονται προς το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΦΕΚ Β'2464/2008) και τεκμηριώνουν επαρκώς ότι έχουν λάβει μέριμνα και έχουν διασφαλίσει τη μέγιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε.. Ελλείψει τέτοιων σχεδίων, η έγκριση εγκατάστασης σταθμών Α.Π.Ε. γίνεται με εφαρμογή των κατευθύνσεων του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΦΕΚ Β'2464/2008).
3. Στο Αρθρο 9 του ν. 2742/1999 (ΦΕΚ 207 Α') προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:
«3. Εγκεκριμένα Περιφερειακά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης επιβάλλεται να τροποποιούνται ή να αναθεωρούνται προκειμένου να εναρμονίζονται προς τις κατευθύνσεις του Γενικού και των Ειδικών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης.
Στις περιπτώσεις ήδη θεσμοθετημένων Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης ρυθμιστικών σχεδίων, γενικών πολεοδομικών σχεδίων, ζωνών οικιστικού ελέγχου ή άλλων σχεδίων χρήσεως γης το περιεχόμενο των οποίων δεν καλύπτει επαρκώς τις κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και μέχρι την εναρμόνισή τους προς τις κατευθύνσεις αυτές η χωροθέτηση των έργων Α.Π.Ε. γίνεται με άμεση και αποκλειστική εφαρμογή των κατευθύνσεων του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΦΕΚ Β'2464/2008). Ειδικότερα, στην Αττική επιτρέπεται, κατά τα ανωτέρω, η εγκατάσταση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. κατά παρέκκλιση των διατάξεων των υποκείμενων σχεδίων χωροταξικού σχεδιασμού περιλαμβανομένου του Προεδρικού Διατάγματος «Περί τροποποιήσεως των όρων δομήσεως των γηπέδων των κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων και εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων προ του έτους 1923 οικισμών, του Νομού Αττικής» (ΦΕΚ 707/Δ/13.12.1979) και κατ' εφαρμογή του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας».
4. Καταργούνται το εδάφιο ια' της παραγράφου 1 του Αρθρου 6 (Κεφάλαιο Β), το εδάφιο στ' της παραγράφου 2 του Αρθρου 17 και το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του Αρθρου 21 (Κεφάλαιο Ε) του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΦΕΚ Β'2464/2008).

5. Στο τέλος της παραγράφου 3 του Αρθρου 10 του ν. 3028/2002 (ΦΕΚ 153 Α') όπως ισχύει, προστίθενται εδάφια ως ακολούθως:
- «Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών ή με τα αντίστοιχα Ειδικά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης που προβλέπονται στο Αρθρο 7 του ν. 2742/1999 (ΦΕΚ 207 Α'), όπως ισχύει, μπορεί να καθορίζονται κριτήρια, διαδικασίες ελέγχου και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας. Ειδικά για τους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ισχύουν τα κριτήρια και οι διαδικασίες που προβλέπονται στο Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας όπως κάθε φορά ισχύει, από το χρόνο της έγκρισής του.»
6. α. Το πρώτο εδάφιο της περιπτώσεως α' της παραγράφου 6 του Αρθρου 56 του ν. 2637/1998 (ΦΕΚ 200 Α'), όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 37 του Αρθρου 24 του ν. 2945/2001 (ΦΕΚ 223 Α'), αντικαθίστανται ως εξής:
- «6. α) Σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται από τη Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης του οικείου Νομού ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας απαγορεύεται η άσκηση οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας εκτός από τη γεωργική εκμετάλλευση και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς ΑΠΕ. Κάθε επέμβαση στις εκτάσεις αυτές είτε για τη μεταβολή του προορισμού τους και τη διάθεση τους για άλλες χρήσεις είτε για την εκτέλεση έργων ή τη δημιουργία εγκαταστάσεων ή παροχή άλλων εξυπηρετήσεων μέσα σε αυτές έστω και χωρίς μεταβολή της κατά προορισμό χρήσης τους αποτελεί εξαιρετικό μέτρο και ενεργείται πάντοτε ύστερα από άδεια της οικείας Διεύθυνσης Αγροτικής Ανάπτυξης και μόνο για λόγους που εξυπηρετούν το γεωργικό χαρακτήρα της αγροτικής εκμετάλλευσης ή την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε.. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει εφόσον πρόκειται για την εκτέλεση στρατιωτικών έργων, που αφορούν την εθνική άμυνα της χώρας, καθώς και για την εκτέλεση μεγάλων αναπτυξιακών έργων του Δημοσίου και των Ο.Τ.Α. α και β' βαθμίδας.
- Απαγορεύεται η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς σε αγροτεμάχια της Αττικής που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας και σε περιοχές της Επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο. Α.Π.) του ν. 2508/1997 (ΦΕΚ 124 Α'), καθώς και Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του Αρθρου 29 του ν. 1337/1983 (ΦΕΚ 33 Α'), εκτός αν διαφορετικά προβλέπεται στα εγκεκριμένα αυτά σχέδια.
- Με την επιφύλαξη του προηγούμενου εδαφίου, επιτρέπεται η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας κατόπιν αδειας της Διεύθυνσης Αγροτικής Ανάπτυξης του οικείου Νομού. Στην περίπτωση αυτή η άδεια χορηγείται μόνο αν οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί για τους οποίους έχουν ήδη εκδοθεί άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή, σε περίπτωση απαλλαγής δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, καλύπτουν εδαφικές εκτάσεις που δεν υπερβαίνουν το 1% του συνόλου των καλλιεργούμενων εκτάσεων του συγκεκριμένου Νόμου.
- Για την εφαρμογή της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου χρησιμοποιούνται τα στοιχεία της Ετήσιας Γεωργικής Στατιστικής Έρευνας του έτους 2008 της Γενικής Γραμματείας της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδας. Για τον υπολογισμό της

κάλυψης λαμβάνεται υπόψη η οριζόντια προβολή επί του εδάφους των φωτοβολταϊκών στοιχείων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής είναι δυνατό να ορίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων των τριών προηγούμενων εδαφίων και να καθορίζονται γενικοί όροι που πρέπει να τηρούνται κατά την εγκατάσταση σταθμών ΑΠΕ αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας».

7. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 4 του Αρθρου 3 του ν. 2244/1994 (ΦΕΚ 168 Α'), όπως προστέθηκε με την παράγραφο 7 του Αρθρου 2 του ν.2941/2001 (ΦΕΚ 201 Α') και αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 9 του Αρθρου 27Α του ν. 3734/2009 (ΦΕΚ 8 Α'), τροποποιείται ως εξής:
«Για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων και ανεμογεννητριών δεν απαιτείται οικοδομική άδεια, αλλά έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας από την αρμόδια Διεύθυνση Πολεοδομίας. Ειδικά για την τοποθέτηση φωτοβολταϊκών συστημάτων και μικρών ανεμογεννητριών σε κτίρια και άλλες δομικές κατασκευές αντί της έκδοσης έγκρισης εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας μπορεί, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής να προβλέπεται μόνο η γνωστοποίηση των εργασιών αυτών στον οριζόμενο κατά περίπτωση αρμόδιο φορέα.»
8. Η θερμότητα γεωλογικών σχηματισμών και υπόγειων ρευστών θερμοκρασίας μικρότερης των 70°C και βάθους μέχρι 200 μέτρα από την επιφάνεια του εδάφους δεν χαρακτηρίζεται γεωθερμικό δυναμικό, εξαιρείται από τις διατάξεις του ν. 3175/2003 (ΦΕΚ 207 Α'), ανήκει στην υπεράνω αυτού ιδιοκτησία, ενώ η άδεια εγκατάστασης συστήματος αξιοποίησης της γίνεται σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση Δ9Β-Δ/Φ166/οικ13068/ ΓΔΦΠ2488, (ΦΕΚ 1249/Β/24.06.2009) που αφορά άδειες εγκατάστασης για ίδια χρήση ενεργειακών συστημάτων θέρμανσης - ψύξης χώρων μέσω εκμετάλλευσης της θερμότητας των γεωλογικών σχηματισμών και των νερών, επιφανειακών και υπόγειων, που δεν χαρακτηρίζονται γεωθερμικό δυναμικό.

Άρθρο 10 Εφαρμογή ΑΠΕ στα κτίρια

1. Οι παράγραφοι 3 και 4 του Αρθρου 2 του ν.3661/2008 (ΦΕΚ 89 Α') αντικαθίστανται ως εξής:
«3. Ενεργειακή επιθεώρηση: Η διαδικασία εκτίμησης των πραγματικών καταναλώσεων ενέργειας, των παραγόντων που τις επηρεάζουν, καθώς και των μεθόδων βελτίωσης για την εξοικονόμηση ενέργειας στον κτιριακό τομέα. Οι ενεργειακές επιθεωρήσεις διενεργούνται από τους ενεργειακούς επιθεωρητές της επόμενης παραγράφου, καθώς και από νομικά πρόσωπα.
4. Ενεργειακός επιθεωρητής: φυσικό πρόσωπο που διενεργεί ενεργειακές επιθεωρήσεις κτιρίων ή/και λεβήτων και εγκαταστάσεων θέρμανσης ή/και εγκαταστάσεων κλιματισμού, το οποίο έχει αποκτήσει σχετική προς τούτο άδεια.»

2. Η παράγραφος 2 του Αρθρου 4 του ν.3661/2008 (ΦΕΚ 89 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Για τα όλα τα νέα κτίρια ανεξαρτήτως επιφάνειας πριν την έναρξη της ανέγερσης πρέπει να εκπονείται και να υποβάλλεται στην αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία μελέτη, που συνοδεύει τη μελέτη της παραγράφου 1 του Αρθρου 3 και η οποία περιλαμβάνει την τεχνική, περιβαλλοντική και οικονομική σκοπιμότητα εγκατάστασης τουλάχιστον ενός εκ των εναλλακτικών συστημάτων παροχής ενέργειας όπως αποκεντρωμένων συστημάτων παροχής ενέργειας που βασίζονται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας συστημάτων θέρμανσης ή ψύξης σε κλίμακα περιοχής ή οικοδομικού τετραγώνου, καθώς και αντλιών θερμότητας των οποίων ο εποχιακός βαθμός απόδοσης (SPF) είναι μεγαλύτερος από $1,15 \times 1/\eta$, όπου η είναι ο λόγος της συνολικής ακαθάριστης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας προς την κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με την Κοινοτική Οδηγία 2009/28/ΕΚ. Μέχρι να καθορισθεί νομοθετικά η τιμή του η , ο SPF πρέπει να είναι μεγαλύτερος από 3,3.»

3. Στο Αρθρο 4 του ν.3661/2008 (ΦΕΚ 89 Α') προστίθεται η εξής παράγραφος:

«3. Σε όλα τα νέα κτίρια είναι υποχρεωτική η κάλυψη μέρους των αναγκών σε ζεστό νερό χρήσης από ηλιοθερμικά συστήματα. Το ελάχιστο ποσοστό του ηλιακού μεριδίου σε ετήσια βάση καθορίζεται σε 60%. Η υποχρέωση αυτή δεν ισχύει για τις εξαιρέσεις που αναφέρονται στο Αρθρο 11 του παρόντος καθώς και όταν οι ανάγκες σε ζεστό νερό χρήσης καλύπτονται από άλλα συστήματα παροχής ενέργειας που βασίζονται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας, συστήματα τηλεθέρμανσης σε κλίμακα περιοχής ή οικοδομικού τετραγώνου, καθώς και αντλιών θερμότητας με εποχιακό βαθμό απόδοσης (SPF) σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του παρόντος Αρθρου. Αδυναμία εφαρμογής του ανωτέρω ποσοστού απαιτεί επαρκή τεχνική τεκμηρίωση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις επικρατούσες συνθήκες.»

4. Το αργότερο ως τις 31.12.2019, όλα τα νέα κτίρια θα πρέπει να καλύπτουν το σύνολο της πρωτογενούς ενεργειακής κατανάλωσης τους με συστήματα παροχής ενέργειας που βασίζονται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας συστήματα τηλεθέρμανσης σε κλίμακα περιοχής ή οικοδομικού τετραγώνου, καθώς και αντλιών θερμότητας με εποχιακό βαθμό απόδοσης (SPF) σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του παρόντος Αρθρου. Στην περίπτωση των νέων κτιρίων που στεγάζουν υπηρεσίες του δημοσίου και ευρύτερου δημοσίου τομέα, η υποχρέωση αυτή θα πρέπει να τεθεί σε ισχύ το αργότερο ως τις 31.12.2014».

4. Η παράγραφος 1 του Αρθρου 5 του ν.3661/2008 (ΦΕΚ 89 Α') τροποποιείται ως εξής:

«1. Στα κτίρια που υφίστανται ριζική ανακαίνιση, η ενεργειακή απόδοση τους αναβαθμίζεται, στο βαθμό που αυτό είναι τεχνικά, λειτουργικά και οικονομικά εφικτό, ώστε να πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης όπως αυτές καθορίζονται στον Κανονισμό. Οι απαιτήσεις αυτές θεσπίζονται είτε για το ανακαινιζόμενο κτίριο ως σύνολο είτε μόνο για τις ανακαινιζόμενες εγκαταστάσεις ή τα δομικά στοιχεία αυτού, εφόσον αποτελούν μέρος ανακαίνισης που πρέπει να ολοκληρωθεί εντός περιορισμένου χρονικού διαστήματος με στόχο τη βελτίωση της συνολικής ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου».

5. Η παράγραφος 4 του Αρθρου 6 του ν.3661/2008 (ΦΕΚ 89 Α') αντικαθίσταται ως εξής:
- «4. Η ενεργειακή πιστοποίηση οριζοντίων ιδιοκτησιών κατά την έννοια του Αρθρου 1 του ν. 3741/1929 (ΦΕΚ 4 Α') και ιδιοκτησιών κατά την έννοια του Αρθρου 1 του ν.δ. 1024/1971 (ΦΕΚ 232 Α') βασίζεται είτε σε μεμονωμένες πιστοποιήσεις των οριζοντίων ιδιοκτησιών είτε σε κοινή πιστοποίηση ολοκλήρου του κτιρίου, εφόσον πρόκειται για συγκροτήματα με κοινόχρηστα συστήματα. Η δαπάνη έκδοσης του πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης κτιρίου βαρύνει, κατά περίπτωση, τον κύριο ή τους συγκυρίους ολόκληρου του κτιρίου, κατά το ποσοστό συγκυριότητας εκάστου.
6. Οι παράγραφοι 1,2 του Αρθρου 7 του ν.3661/2008 (ΦΕΚ 89 Α') τροποποιούνται ως εξής:
- «1. Για τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης και τον περιορισμό των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, διενεργείται από τους ενεργειακούς επιθεωρητές επιθεώρηση στους λέβητες κτιρίων που θερμαίνονται με συμβατικά ορυκτά καύσιμα, ως εξής: α) τουλάχιστον κάθε πέντε (5) έτη, στους λέβητες με συνολική ωφέλιμη ονομαστική ισχύ από είκοσι (20) έως και εκατό (100) kW, β) τουλάχιστον κάθε δύο (2) έτη, στους λέβητες με συνολική ωφέλιμη ονομαστική ισχύ ανώτερη των εκατό (100) kW και, αν αυτοί θερμαίνονται με αέριο καύσιμο, τουλάχιστον κάθε τέσσερα (4) έτη. Οι επιθεωρητές συντάσσουν έκθεση, στην οποία αξιολογείται η αποτελεσματικότητα του λέβητα και διατυπώνονται οδηγίες ,και συστάσεις για τη ρύθμιση, συντήρηση, επισκευή ή αντικατάσταση του, εφόσον συντρέχει περίπτωση.
2. Εγκαταστάσεις θέρμανσης παλαιότερες των δεκαπέντε (15) ετών και με λέβητες συνολικής ωφέλιμης ονομαστικής ισχύος ανώτερη των είκοσι (20) kW επιθεωρούνται, στο σύνολο τους από τους ενεργειακούς επιθεωρητές μία μόνο φορά, σε χρόνο και σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στον Κανονισμό. Οι επιθεωρητές συντάσσουν έκθεση, στην οποία αξιολογείται η αποτελεσματικότητα του λέβητα και των διαστάσεων του σε σχέση με τις ενεργειακές ανάγκες του κτιρίου και διατυπώνονται οδηγίες και συστάσεις για τυχόν επιβαλλόμενη αντικατάσταση του λέβητα, τροποποιήσεις του συστήματος θέρμανσης και εναλλακτικές λύσεις.»
7. Η παράγραφος 1 του Αρθρου 8 του ν.3661/2008 (ΦΕΚ 89 Α') τροποποιείται ως εξής:
- «1. Για τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης και τον περιορισμό των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, διενεργείται από τους ενεργειακούς επιθεωρητές επιθεώρηση στις εγκαταστάσεις κλιματισμού κτιρίων, με συνολική ωφέλιμη ονομαστική θερμική / ψυκτική ισχύ ανώτερη των δώδεκα (12) kW, τουλάχιστον κάθε πέντε (5) έτη. Οι επιθεωρητές συντάσσουν έκθεση, στην οποία αξιολογούνται η αποτελεσματικότητα και οι διαστάσεις της εγκατάστασης κλιματισμού σε σχέση με τις ενεργειακές ανάγκες του κτιρίου και διατυπώνονται κατάλληλες οδηγίες και συστάσεις για βελτίωση ή αντικατάσταση της εγκατάστασης του κλιματισμού.»
8. Το Αρθρο 9 του ν.3661/2008 (ΦΕΚ 89 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

« Αρθρο 9

Επιθεωρητές κτιρίων και επιθεωρητές λεβήτων και εγκαταστάσεων κλιματισμού

1. Με διάταγμα που εκδίδεται κατόπιν πρότασης των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης Οικονομικών, Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Παιδείας Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, καθορίζονται:

α) τα απαιτούμενα προσόντα των επιθεωρητών κτιρίων και των επιθεωρητών λεβήτων και εγκαταστάσεων κλιματισμού κτιρίων, οι κανόνες και οι αρχές που διέπουν την εκτέλεση του έργου τους οι φορείς εκπαίδευσης τους η διάρκεια αυτής ο τρόπος και η διαδικασία αξιολόγησης τους και χορήγησης σχετικού πιστοποιητικού κατόπιν εξετάσεων,

β) τα όργανα, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις χορήγησης αδειών για τη διενέργεια ενεργειακών επιθεωρήσεων και οι τάξεις αυτών και τα ζητήματα που αφορούν στην εγγραφή τους σε αντίστοιχα μητρώα,

γ) η αμοιβή των ενεργειακών επιθεωρητών, οι ιδιότητες που είναι ασυμβίβαστες με το έργο τους οι εις βάρος τους διοικητικές κυρώσεις ή/και χρηματικά πρόστιμα, τα όργανα που επιβάλλουν αυτές οι διοικητικές προσφυγές κατά των κυρώσεων, οι προθεσμίες άσκησης τους καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα ή αναγκαία λεπτομέρεια.

Με το ίδιο διάταγμα μπορεί να προβλέπεται η συγκρότηση επιτροπής η οποία γνωμοδοτεί για τα ζητήματα που αφορούν στη χορήγηση ή αφαίρεση άδειας ενεργειακού επιθεωρητή και εισηγείται προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής κάθε αναγκαία πράξη ή ρύθμιση σχετική με τους ενεργειακούς επιθεωρητές και το αντικείμενο των ενεργειακών επιθεωρήσεων.

Με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Παιδείας Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων δύναται να καθορισθούν ειδικότερα ζητήματα που αφορούν στην εκπαίδευση των ενεργειακών επιθεωρητών, όπως οι ελάχιστες απαιτήσεις των φορέων εκπαίδευσης τα προσόντα των εκπαιδευτών, το κόστος του εκπαιδευτικού προγράμματος η διαδικασία των εξετάσεων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής δύναται να αναπροσαρμόζονται οι αμοιβές των ενεργειακών επιθεωρητών και να χορηγούνται προσωρινές άδειες. Με όμοια απόφαση δύναται να καθορίζονται ζητήματα για την υλοποίηση διαδικαστικών θεμάτων σχετικά με την κατάρτιση των υποψήφιων ενεργειακών επιθεωρητών και να καθορίζεται επιτροπή ελέγχου της ορθής εφαρμογής των θεμάτων αυτών.

Με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται τα όρια των χρηματικών προστίμων της παρούσας παραγράφου, τα οποία αποδίδονται υπέρ του ΕΤΕΡΠΣ.

2. Για την εγγραφή στα αντίστοιχα μητρώα και τη διαχείριση αυτών καταβάλλεται εφάπαξ παράβολο εκατό (100) ευρώ και ετησίως εκατόν πενήντα (150) ευρώ αντίστοιχα. Τα ποσά αυτών εισπράττονται από τις Δ.Ο.Υ. και αποδίδονται υπέρ του ΕΤΕΡΠΣ.

Για τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων στις εξετάσεις για την απόκτηση της άδειας ενεργειακού επιθεωρητή καταβάλλεται παράβολο εκατόν πενήντα (150) ευρώ στο φορέα που τις διενεργεί.

Με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής τα ποσά της παρούσας παραγράφου μπορούν να αναπροσαρμόζονται.

3. Με το διάταγμα της παραγράφου 1 του παρόντος Αρθρου, συγκροτείται η Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Ενέργειας (Ε.Υ.ΕΠ.ΕΝ), η σύσταση και οι αρμοδιότητες της οποίας ορίζονται στην παράγραφο 4 του Αρθρου 6 του νόμου 3818/2010 (ΦΕΚ 17/16-02-2010) και καθορίζεται η διοικητική και οργανωτική δομή της

Από την Ε.Υ.ΕΠ.ΕΝ τηρείται, σε ηλεκτρονική μορφή, Αρχείο Επιθεωρήσεως Κτιρίων, στο οποίο καταχωρίζονται σε ξεχωριστές μερίδες: α) τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης κτιρίων, β) οι εκθέσεις επιθεώρησης λεβήτων κτιρίων και γ) οι εκθέσεις επιθεώρησης εγκαταστάσεων κλιματισμού κτιρίων.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ρυθμίζονται η διαδικασία των καταχωρίσεων στις μερίδες του Αρχείου, ζητήματα σχετικά με την ενημέρωση, τη διαγραφή και την τροποποίηση των καταχωρίσεων αυτών, ο τρόπος της διαχείρισης και της αξιοποίησης των στοιχείων του Αρχείου, όπως επίσης της συνεργασίας της ανωτέρω Ειδικής Υπηρεσίας με τις αρμόδιες πολεοδομικές και άλλες υπηρεσίες ή αρχές σε θέματα εφαρμογής της παρούσας παραγράφου, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.»

9. Στο ν. 3661/2008 (ΦΕΚ 89 Α') προστίθεται νέο Άρθρο 10Α, ως εξής:

«Άρθρο 10Α. Προγράμματα εξοικονόμησης ενέργειας σε οικίες»

1. Για εργασίες που έχουν σκοπό τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε οικίες στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος νόμου, δύναται να παρέχεται επιδότηση μέσα από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

2. Με απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας προκηρύσσονται προγράμματα που αφορούν σε παρεμβάσεις στον κτιριακό τομέα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των οικιών. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται ο προϋπολογισμός του σχετικού προγράμματος οι επιλέξιμες κατηγορίες οικιών και οι επιλέξιμες κτιριακές παρεμβάσεις το είδος της χρηματοδότησης και το ποσοστό αυτής η ανώτατη τιμή μονάδας ανά είδος παρέμβασης τα κριτήρια επιλογής των έργων για την καθεμία, οι ωφελούμενοι από το πρόγραμμα, ο τρόπος πληροφόρησης του κοινού για τα προγράμματα, η διαδικασία υποβολής αιτήσεων υπαγωγής σε αυτά, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η προθεσμία υποβολής τους η διαδικασία παραλαβής, ελέγχου, αξιολόγησης και έγκρισης των αιτήσεων, η διαδικασία παρακολούθησης της υλοποίησης των επιμέρους έργων που έχουν εγκριθεί και πιστοποίησης των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί, ο τρόπος καταβολής της χρηματοδότησης οι υποχρεώσεις αυτών που έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα και οι συνέπειες μη τήρησης των όρων και των

προϋποθέσεων του προγράμματος καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή των προγραμμάτων.

3. Με όμοια απόφαση, η εκτέλεση μέρους των διαδικασιών και ενεργειών, που περιγράφονται στην προηγούμενη παράγραφο, μπορεί να ανατίθεται στην εταιρεία Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων' (ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε) ή σε άλλους φορείς του δημόσιου τομέα είτε και σε φορείς του ιδιωτικού τομέα που επιλέγονται σύμφωνα με τις ισχύουσες για την ανάθεση έργων ή υπηρεσιών διατάξεις.

4. Με απόφαση των ανωτέρω Υπουργών καθορίζονται επίσης η διαδικασία και οι όροι μεταφοράς πιστώσεων από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) προς τους φορείς της προηγούμενης παραγράφου, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά δημοσιονομικής τακτοποίησης των πληρωμών, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη δημοσιονομική διαχείριση των προγραμμάτων.

5. Για την εκτέλεση των εργασιών ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων στο πλαίσιο των προγραμμάτων που προκηρύσσονται με βάση την υπουργική απόφαση της παραγράφου 2 του παρόντος δεν απαιτείται άδεια και δεν οφείλονται τέλη στον οικείο Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) για την προσωρινή κατάληψη τμήματος του πεζοδρομίου μέχρι την ολοκλήρωση των εργασιών. Για όσες από τις ανωτέρω εργασίες δεν απαιτείται η έκδοση άδειας δόμησης σύμφωνα με τις ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις, δύναται ο Υπουργός Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με απόφαση του να τις εξαιρεί από την υποχρέωση λήψης έγκρισης εκτέλεσης εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας».

10. Από το Άρθρο 11 - Εξαιρέσεις του ν. 3661/2008 διαγράφεται το εδάφιο (δ).

Άρθρο 11

Σύσταση Αυτοτελούς Υπηρεσίας για Α.Π.Ε.

1. Η επιτροπή για Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 20 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α') καταργείται.

2. Το Άρθρο 20 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α') αντικαθίσταται ως εξής :

« Άρθρο 20 Αυτοτελής Υπηρεσία για
Α.Π.Ε.

1. Στο Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής συνιστάται Αυτοτελής Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Επενδυτών για έργα Α.Π.Ε., στην οποία εντάσσεται το Τμήμα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας της Διεύθυνσης Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας που μετονομάζεται σε Διεύθυνση Αποδοτικής Χρήσης και Εξοικονόμησης Ενέργειας. Η Αυτοτελής Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Επενδυτών για έργα Α.Π.Ε. λειτουργεί σε επίπεδο διεύθυνσης και υπάγεται απευθείας στον Υπουργό

Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ή στον αρμόδιο για ζητήματα ενέργειας Υφυπουργό.

2. Αποστολή της Υπηρεσίας είναι η παροχή πληροφοριών και η διεκπεραίωση των υποθέσεων επενδυτών που αφορούν την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε..

Αρμοδιότητα της Υπηρεσίας αποτελεί ειδικότερα:

- α. Η ενημέρωση και πληροφόρηση των επενδυτών για το θεσμικό, νομοθετικό, φορολογικό και χρηματοοικονομικό πλαίσιο των επενδύσεων σε έργα Α.Π.Ε., καθώς και για τις ενέργειες που απαιτούνται για την αδειοδότηση των έργων αυτών και την ένταξη τους σε υφιστάμενα επενδυτικά προγράμματα ή σχεδιασμούς.
  - β. Η παραλαβή αιτήσεων των επενδυτών, εφόσον επιθυμούν οι ενδιαφερόμενοι, με σκοπό τη διευκόλυνση τους.
  - γ. Η άμεση διαβίβαση του φακέλου, εφόσον επιθυμούν οι ενδιαφερόμενοι, στις αρμόδιες για την διεκπεραίωση υπηρεσίες.
  - δ. Η αναζήτηση από τις αρμόδιες υπηρεσίες πληροφοριών για λογαριασμό του αιτούντος επενδυτή σχετικά με την πρόοδο οιασδήποτε διαδικασίας έχει κινηθεί κατόπιν αιτήσεώς του, καθώς και η μέριμνα για την επίτευξη της ενόψει κυρίως του κινδύνου παράδοσης των προβλεπόμενων για την έκδοση διοικητικών πράξεων ή διατύπωση γνωμοδοτήσεων προθεσμιών.
  - ε. Η διατύπωση προτάσεων και η αναζήτηση λύσεων για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των διοικητικών δυσχερειών και προβλημάτων τα οποία προκύπτουν κατά την αδειοδοτική ή άλλη συναφή διαδικασία που αφορά σε έργα Α.Π.Ε..
  - στ. Η επεξεργασία σχεδίων γενικών οδηγιών, εγκυκλίων και αποφάσεων για τη διευκόλυνση της αδειοδότησης των έργων Α.Π.Ε.
  - ζ. Όλες οι αρμοδιότητες του εντασσόμενου στην Υπηρεσία αυτή Τμήματος Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας .
3. Η Αυτοτελής Υπηρεσία υποβάλλει, μέχρι την 1η Φεβρουαρίου κάθε έτους στον Υπουργό Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και τη Ρ.Α.Ε. έκθεση, στην οποία περιγράφονται και τεκμηριώνονται τα σημαντικότερα προβλήματα που αφορούν επενδύσεις στους τομείς Α.Π.Ε, καθώς και προτάσεις για την επίλυση τους.
- 4.α. Εφόσον η Αυτοτελής Υπηρεσία υποβάλει σχετικό ερώτημα, η κατά περίπτωση αρμόδια αρχή οφείλει να προβαίνει αμελητί σε σαφή και εξαντλητική γραπτή ενημέρωση σχετικά με την πορεία και την εξέλιξη της αδειοδότησης ορισμένου έργου Α.Π.Ε., παρέχοντας διευκρινίσεις για τυχόν ελλείψεις του υποβληθέντος από τον επενδυτή φακέλου και ακριβείς οδηγίες για τον τρόπο συμπλήρωσης τους.
  - β. Η τελική απόφαση επί της αιτήσεως του ενδιαφερομένου επενδυτή αποστέλλεται από την αρμόδια υπηρεσία στην Αυτοτελή Υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής από την οποία την παραλαμβάνει ο ενδιαφερόμενος ή του αποστέλλεται στην διεύθυνση που της έχει δηλωθεί με συστημένη επιστολή και με αντικαταβολή.
  - γ. Για την κατάθεση των αιτήσεων στην Αυτοτελή Υπηρεσία και την διαβίβαση τους στις αρμόδιες προς διεκπεραίωση υπηρεσίες ισχύουν αναλόγως οι διατάξεις της παρ. 8 του Αρθρου 6 και της παρ. 4 του Αρθρου 8 του ν. 3242/2004 (ΦΕΚ 102 Α'), των παρ. 4 και 5 του Αρθρου 16 του ν. 3345/2005 (ΦΕΚ 138 Α'), καθώς και οι διατάξεις των παρ. 4 και 7 του Αρθρου 11 του ν. 3230/2004 (ΦΕΚ 44 Α') αντιστοίχως.
  - δ. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μπορεί να καθορίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τον τρόπο άσκησης των αρμοδιοτήτων της Αυτοτελούς Υπηρεσίας.

- 5α. Με ΚΥΑ που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζεται ο ειδικότερος τρόπος οργάνωσης της Αυτοτελούς Υπηρεσίας η σύσταση των αναγκαίων για τη λειτουργία της οργανικών θέσεων μονίμου και με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικού και ο τρόπος στελέχωσης της.
- β. Για τις ανάγκες λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας επιτρέπεται η απασχόληση φυσικών προσώπων με συμβάσεις μίσθωσης έργου. Για τις συμβάσεις αυτές ισχύουν οι κείμενες διατάξεις χωρίς να απαιτείται η τήρηση των προϋποθέσεων της Π.Υ.Σ. 33/2006 (ΦΕΚ 280 Α')
6. Τα έργα Α.Π.Ε., τα οποία σύμφωνα με τα κριτήρια του Αρθρου 9 του ν. 3775/2009 (ΦΕΚ 122 Α') εντάσσονται στην εκεί θεσπιζόμενη Διαδικασία Ταχείας

Αδειοδότησης εξακολουθούν να διέπονται από τις σχετικές διατάξεις του ανωτέρω νόμου που αφορούν στη διαδικασία αυτή.

7. Μέχρι τη στελέχωση της Αυτοτελούς Υπηρεσίας σύμφωνα με τη ΚΥΑ του οποίου η έκδοση προβλέπεται στην παρ. 5α του παρόντος Αρθρου, το Τμήμα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας ασκεί τις αρμοδιότητες που απορρέουν από το Π.Δ. 381/1989 (ΦΕΚ 168 Α').

8. Οι κάτοχοι των μονάδων Α.Π.Ε. υποχρεούνται να υποβάλλουν στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία τους στην Αυτοτελή Υπηρεσία ΑΠΕ του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Τα στοιχεία αυτά είναι εμπιστευτικά και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την παραγωγή στατιστικών στοιχείων του ενεργειακού τομέα, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Ενεργειακής Πολιτικής καθώς και για τον γενικότερο σχεδιασμό του Υπουργείου. Τα στατιστικά στοιχεία που καταρτίζονται με βάση το πρωτογενές στατιστικό υλικό δημοσιοποιούνται και παρέχονται σε τρίτους κατά τρόπο, ώστε να αποκλείεται η άμεση ή έμμεση αποκάλυψη της ταυτότητας εκείνων που παρείχαν τις πληροφορίες ή εκείνων τους οποίους αφορά το πρωτογενές στατιστικό υλικό.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται η διαδικασία υποβολής των ανωτέρω στοιχείων, το περιεχόμενο τους η περιοδικότητα υποβολής τους καθώς και κάθε άλλη αναγκαία σχετική λεπτομέρεια.

Στους παραβάτες της υποχρέωσης που καθιερώνεται με το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου επιβάλλεται πρόστιμο με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Το ύψος του προστίμου είναι ανάλογο της βαρύτητας και συχνότητας της παράβασης και κυμαίνεται από πέντε χιλιάδες (5.000) έως και πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ, μπορεί δε να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του ως άνω Υπουργού. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής εξειδικεύονται οι επιβαλλόμενες κυρώσεις και ρυθμίζεται η διαδικασία επιβολής τους η υποβολή και εξέταση των ενστάσεων και κάθε άλλο συναφές θέμα.

Υποχρέωση υποβολής στοιχείων στην Αυτοτελή Υπηρεσία Α.Π.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής σχετικών με τις Α.Π.Ε. έχουν επίσης όλες οι υπηρεσίες και οι Φορείς του Δημοσίου συμπεριλαμβανομένης και της Ρ.Α.Ε. Το σχετικό αίτημα υποβάλλεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ή, κατόπιν εξουσιοδότησης του, από τον Προϊστάμενο της Αυτοτελούς Υπηρεσίας.»

Άρθρο 12 Λοιπές διατάξεις

1. Στο Άρθρο 2 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α'), όπως ισχύει, προστίθεται νέα παράγραφος 29 ως ακολούθως:
«29. Συγκρότημα αιολικών πάρκων: σύνολο αιολικών πάρκων ενός ή περισσότερων φορέων, που αναπτύσσονται σε κοντινές αποστάσεις μεταξύ τους και αξιοποιούν κατά το δυνατό κοινές υποδομές οδοποιίας και ηλεκτρικής διασύνδεσης αποτελώντας ουσιαστικά ένα ενιαίο έργο.»
2. Η παράγραφος 4 του Αρθρου 27 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α') αντικαθίσταται ως εξής:
«4. Η υδραυλική ενέργεια που παράγεται από υδροηλεκτρικούς σταθμούς με συνολική εγκατεστημένη ισχύ μεγαλύτερη των δεκαπέντε (15) MW_e και μέχρι (100) MW_e, περιλαμβάνεται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου, με την επιφύλαξη των διατάξεων της περιπτώσεως α' της παραγράφου 1 του Αρθρου 9 και της παραγράφου 1 του Αρθρου 13 και διέπεται από τον ισχύοντα Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος και Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας.»
3. Για την εφαρμογή των διατάξεων της Κ.Υ.Α. 104247/2006 (ΦΕΚ 663 στην περίπτωση έργων Α.Π.Ε. που πραγματοποιούνται εντός των διοικητικών ορίων δύο ή περισσότερων νομών ή Περιφερειών της χώρας ως οικεία Περιφέρεια ή οικεία Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, νοείται εκείνη στην οποία βρίσκεται το μεγαλύτερο τμήμα του ακινήτου στο οποίο κατασκευάζεται το έργο. Η περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του Αρθρου 5 της Κ.Υ.Α. 104247/2006 (ΦΕΚ 663 Β') καταργείται.
4. Όπου στο ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α') χρησιμοποιείται ο όρος «Υπουργός Ανάπτυξης» αντικαθίσταται από τον όρο «Υπουργός Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.»
5. Στην παράγραφο 1 του Αρθρου 5 του ν. 2773/1999 (ΦΕΚ 286 Α') προστίθεται περίπτωση η' ως εξής:
«η. Αποφασίζει για τη χορήγηση ή μη, την ανανέωση, την τροποποίηση ή την ανάκληση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σύμφωνα με το Άρθρο 3 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α'), όπως ισχύει.»
6. α. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του Αρθρου 5 του ν. 2773/1999 (ΦΕΚ 286 Α') αντικαθίσταται ως εξής:
«Κατά των αποφάσεων της Ρ.Α.Ε., πλην εκείνων της περιπτώσεως η' της παραγράφου 1 του παρόντος χωρεί αίτηση αναθεώρησης.»
β. Μετά το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 6 του Αρθρου 5 του ν. 2773/1999 (ΦΕΚ 286 Α') προστίθεται το εξής εδάφιο, αναριθμouμένων αντιστοίχως των επομένων:
«Οι αποφάσεις που εκδίδονται από τη Ρ.Α.Ε. σύμφωνα με την περίπτωση η' της παραγράφου 1 υπόκεινται σε πρώτο και τελευταίο βαθμό στον ακυρωτικό έλεγχο του Συμβουλίου της Επικρατείας.»
7. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του Αρθρου 58 του ν. 998/1979 (ΦΕΚ 289 Α') που προστέθηκε με την παράγραφο 8α του Αρθρου 29 του ν. 3734/2009 (ΦΕΚ 8 Α') διαγράφεται και τα δύο πρώτα εδάφια της παραγράφου 2 του

Αρθρου 58 του ν. 998/1979 (ΦΕΚ 289 Α'), περιλαμβανομένων των περιπτώσεων α) και β) αυτού, που προστέθηκαν με την παράγραφο Α.1 του Αρθρου 24 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α') και τροποποιήθηκαν με την παράγραφο 8β του Αρθρου 29 του ν. 3734/2009 (ΦΕΚ 8 Α'), αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Για την εκτέλεση έργων υποδομής την εγκατάσταση δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας την κατασκευή υποσταθμών και κάθε, εν γένει, τεχνικού έργου που αφορά την υποδομή και εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Α.Π.Ε., περιλαμβανομένων των έργων σύνδεσης με το Σύστημα ή το Δίκτυο, όπως ορίζονται στο Αρθρο 2 του ν. 2773/1999 (ΦΕΚ 286 Α') και των συνοδών έργων, καθώς και των δικτύων μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου και πετρελαϊκών προϊόντων μέσα σε δάση ή δασικές εκτάσεις, απαιτείται έγκριση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας που χορηγείται κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερόμενου, η οποία συνοδεύεται από συνοπτική περιγραφή της θέσης του έργου και των κύριων χαρακτηριστικών του.»

8. α) Η κατά την παράγραφο 2 του Αρθρου 58 του ν. 998/1979 (ΦΕΚ 289 Α') έγκριση επέμβασης σε δάση και δασικές εκτάσεις για την εγκατάσταση εντός αυτών δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας την κατασκευή υποσταθμών και κάθε, εν γένει, τεχνικού έργου που αφορά την υποδομή και εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Α.Π.Ε., περιλαμβανομένων των έργων σύνδεσης με το Σύστημα ή το Δίκτυο, όπως ορίζονται στο Αρθρο 2 του ν. 2773/1999 (ΦΕΚ 286 Α'), και των συνοδών έργων, χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας που εκδίδεται μετά από αίτηση του φορέα, συνοδευόμενη από συνοπτική περιγραφή της θέσης του έργου και των κύριων χαρακτηριστικών του.

β) Σε περίπτωση που απαιτείται έκδοση Πράξης Χαρακτηρισμού κατά το Αρθρο 14 του ν. 998/79 (ΦΕΚ 289 Α'), προκειμένου η δασική υπηρεσία να προβεί στην έκδοση έγκρισης επέμβασης για την εγκατάσταση σταθμού Α.Π.Ε. συμπεριλαμβανομένων των έργων σύνδεσης του, της εσωτερικής οδοποιίας της οδοποιίας πρόσβασης και των λοιπών συνοδών έργων, η πράξη χαρακτηρισμού των απαιτούμενων εκτάσεων εκδίδεται κατά προτεραιότητα σε σχέση με άλλα αιτήματα που δεν αφορούν περιοχές εγκατάστασης Α.Π.Ε., σε χρόνο που δεν υπερβαίνει τον ένα μήνα από την υποβολή της σχετικής αίτησης.

γ) Η Πράξη Χαρακτηρισμού, μετά την κατά νόμο δημοσιοποίηση της έχει το τεκμήριο νομιμότητας και δεσμεύει τις αρμόδιες υπηρεσίες της Διοίκησης οι οποίες οφείλουν, εφ' όσον πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις του νόμου, να προωθήσουν το φάκελο της έγκρισης επέμβασης σε εκτάσεις που διαχειρίζονται από τη δασική υπηρεσία, να χορηγήσουν την έγκριση επέμβασης αν απαιτείται, να εγκρίνουν τους οικείους περιβαλλοντικούς όρους να εκδώσουν την άδεια εγκατάστασης να εγκαταστήσουν το φορέα του έργου στην έκταση, εκδίδοντας και το σχετικό πρωτόκολλο εγκατάστασης ασχέτως του εάν έχουν υποβληθεί ή όχι ενστάσεις κατά της Πράξης Χαρακτηρισμού και ανεξαρτήτως από την τελεσιδικία ή μη της Πράξης Χαρακτηρισμού.

Ακόμα και στην περίπτωση που κατά την πράξη χαρακτηρισμού η έκταση ή μέρος αυτής δεν εμπίπτει στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας ο φορέας του έργου οφείλει να μεριμνά για την μέγιστη προστασία των τυχών στοιχείων δασικού περιβάλλοντος και να τεκμηριώνει κατά την εκπόνηση της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων την προστασία αυτή.

Όταν η πράξη του Δασάρχη, με την οποία χαρακτηρίζεται μη δασική η περιοχή όπου σχεδιάζεται η εγκατάσταση σταθμού Α.Π.Ε. ή τμήμα αυτής δεν είναι τελεσίδικη κατά τις διατάξεις του Αρθρου 14 του ν. 998/1979 (ΦΕΚ 289 Α'), πρέπει στη Μ.Π.Ε. που εκπονείται κατά τη διαδικασία της Ε.Π.Ο. να τεκμηριώνεται η μέγιστη δυνατή προστασία της έκτασης αυτής».

9. Καταργείται η παράγραφος 9 του Αρθρου 27 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α').
10. Η παράγραφος 5 του Αρθρου 15 του ν. 2773/1999 (ΦΕΚ 286 Α') που προστέθηκε με την παράγραφο 3 του Αρθρου 31 του ν. 3734/2009 (ΦΕΚ 8 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:
«Κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παραγράφου 4 και προκειμένου να διασφαλίζεται η δυνατότητα άμεσης διαθεσιμότητας ισχύος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και επαρκών περιθωρίων ισχύος για τα έτη 2010 και 2011, ο Διαχειριστής του Συστήματος δύναται να συνάψει συμβάσεις διαθεσιμότητας ισχύος με νέους αεριοστροβλικούς σταθμούς παραγωγής ταχείας εκκίνησης ονομαστικής ισχύος στην άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας έως 150 MW, οι οποίοι εντάσσονται στο Σύστημα έως την 1.12.2011. Στους σταθμούς αυτούς χορηγείται οικονομικό κίνητρο υπό τη μορφή Εγγυημένου Εσόδου, με το οποίο διασφαλίζεται το ελάχιστο καθαρό έσοδο που ο σταθμός δύναται να λαμβάνει, συνολικά, από τη συμμετοχή του στον Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό (ΗΕΠ), την Αγορά Εφεδρείας και το Μηχανισμό Διαθεσιμότητας Ισχύος αφαιρουμένου του μεταβλητού κόστους του σταθμού και ιδίως του κόστους καυσίμου. Αν ο σταθμός τεθεί σε εμπορική λειτουργία έως την 1.7.2011, το ύψος του Εγγυημένου Εσόδου ανέρχεται στο ποσό των εκατόν δέκα χιλιάδων (110.000) ευρώ ανά MW διαθέσιμης ισχύος και έτος. Για σταθμό που τίθεται σε εμπορική λειτουργία μετά την 1.7.2011 και έως την 1.12.2011, το ποσό αυτό μειώνεται αναλογικά ανά ημέρα, κατά τρόπο που την 1.12.2011 το Εγγυημένο Έσοδο να ανέλθει σε ογδόντα χιλιάδες (80.000) ευρώ ανά MW διαθέσιμης ισχύος και έτος. Το ανωτέρω Εγγυημένο Έσοδο χορηγείται για πέντε (5) έτη από τη θέση του σταθμού σε εμπορική λειτουργία. Το χρονικό διάστημα αυτό μπορεί να παραταθεί για ένα επιπλέον έτος με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε. . Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε. , η οποία εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, καθορίζονται οι λεπτομέρειες υπολογισμού του Εγγυημένου Εσόδου, τυχόν ειδικές τεχνικές προδιαγραφές που λαμβάνουν υπόψη τις σχετικές βέλτιστες διαθέσιμες τεχνολογίες ο τρόπος εκκαθάρισης των συναλλαγών, οι ειδικότεροι όροι των ανωτέρω συμβάσεων διαθεσιμότητας ισχύος και ιδίως οι εγγυήσεις και ποινικές ρήτρες για μη διαθεσιμότητα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.»
11. Ειδικά για τη Χερσόνησο του Έθω, επιτρέπεται η εγκατάσταση και λειτουργία έργων Α.Π.Ε. από αυτόνομους παραγωγούς αποκλειστικά και μόνο για την κάλυψη των λειτουργικών ενεργειακών αναγκών των Ιερών Μονών και της Ιεράς Κοινότητας εφόσον παρέχεται έγκριση μελέτης και έγκριση περιβαλλοντικών όρων από το Κέντρο Διαφύλαξης Αγιορείτικης Κληρονομιάς (ΚεΔΑΚ), σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1198/1981 (ΦΕΚ 238 Α') , και έγκριση εγκατάστασης και λειτουργίας από την Ιερά Κοινότητα, χωρίς να απαιτείται άλλη άδεια παραγωγής.

12. Στην περίπτωση α' της παραγράφου 3 του Αρθρου 33 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας που κυρώθηκε με το ν. 2859/2000 (ΦΕΚ 248 Α'), προστίθεται μετά την υποπερίπτωση γγ υποπερίπτωση δδ ως εξής:

«δδ) για παράδοση έργων σύνδεσης σταθμών αυτοπαραγωγής ή ανεξάρτητης παραγωγής μέχρι το δίκτυο της Δ.Ε.Η. ή του ΔΕΣΜΗΕ Α.Ε., κατά τα οριζόμενα στο ν. 2773/1999 (ΦΕΚ 286 Α') όπως ισχύει.»
13. Στο τέλος της περιπτώσεως α' της παραγράφου 4 του Αρθρου 33 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας που κυρώθηκε με το ν. 2859/2000 (ΦΕΚ 248 Α'), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ως αγαθά επένδυσης της παρούσας περίπτωσης νοούνται επίσης και οι δαπάνες που καταβάλλει η επιχείρηση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ν. 2773/1999 (ΦΕΚ 286 Α'), όπως ισχύει, για την κατασκευή μη ιδιόκτητου δικτύου σύνδεσης του σταθμού αυτοπαραγωγής ή ανεξάρτητης παραγωγής μέχρι το δίκτυο της Δ.Ε.Η. ή του ΔΕΣΜΗΕ Α.Ε.».
14. Ποσοστό επί του ανταποδοτικού τέλους (εισφοράς) υπέρ της ΕΡΤ Α.Ε., που προβλέπεται στις διατάξεις του Αρθρου 14 του ν.1730/1987 "Ελληνική Ραδιοφωνία - Τηλεόραση Α.Ε" (ΦΕΚ 145Α'), το ύψος του οποίου καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Πολιτισμού και Τουρισμού, αποτελεί πόρο του ειδικού Λογαριασμού, που διαχειρίζεται ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ) κατά το Αρθρο 40 του ν. 2773/1999 (ΦΕΚ 286 Α'), στον οποίο και αποδίδεται. Με την ίδια Υπουργική απόφαση καθορίζεται ο τρόπος και η διαδικασία απόδοσης του και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.
15. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του Αρθρου 28 του ν. 3175/2003 (ΦΕΚ 207 Α') αντικαθίσταται ως εξής : «Στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Διαχειριστής Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.» και διακριτικό τίτλο «ΔΕΣΜΗΕ» ή «Διαχειριστής του Συστήματος» δύνανται να καταβάλλονται, μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, εθνικοί και κοινοτικοί πόροι για τη χρηματοδότηση έργων και μελετών που υλοποιούνται από αυτόν».
16. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του Αρθρου 8 του Π.Δ. 333/2000 "Μετατροπή ΔΕΗ σε Α.Ε.. Εγκριση Καταστατικού της" (ΦΕΚ 278 Α') καταργούνται και η παράγραφος 4 αυτού αναριθμείται σε 2.
17. Στο τέλος της υποπαραγράφου Γ' της παρ. 4 του Αρθρου 18 του ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α') που προστέθηκε με το Αρθρο τέταρτο του ν. 2779/1999 (ΦΕΚ 296 Α') και διατηρήθηκε σε ισχύ ως αυτοτελής διάταξη με την παρ. 1 του Αρθρου 8 του ν.3051/2002 (ΦΕΚ 220 Α') όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Οι προηγούμενες ρυθμίσεις ισχύουν και για τους μόνιμους κατοίκους Δήμων και Κοινοτήτων στην περιοχή των οποίων λειτουργούν λιγνιτωρυχεία που εκμεταλλεύονται άλλες επιχειρήσεις εφόσον ο λιγνίτης που παράγεται διατίθεται αποκλειστικά στη ΔΕΗ για τους σταθμούς παραγωγής της».
18. Για την κάλυψη των αναγκών που προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος η διάρκεια των συμβάσεων που έχουν συναφθεί κατ' εφαρμογή της παραγράφου 10 του Αρθρου 34 του ν. 3734/2009 (ΦΕΚ 8 Α') παρατείνεται έως 31.12.2012.. Για τον ίδιο σκοπό συνιστώνται επιπλέον είκοσι (20) θέσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου των οποίων οι συμβάσεις λήγουν αυτοδικαίως την 31.12.2012 χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε άλλη πράξη. Η πρόσληψη στις θέσεις αυτές

γίνεται από τον Πρόεδρο της ΡΑΕ και για το προσλαμβανόμενο προσωπικό εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις της παραγράφου 6 του Αρθρου 5 του ν. 3297/2004 (ΦΕΚ 259 Α'). Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 10 του Αρθρου 34 του ν.3734/2009 καταργείται Οι δαπάνες που προκαλούνται από την εφαρμογή των προηγούμενων διατάξεων βαρύνουν αποκλειστικά τον προϋπολογισμό της ΡΑΕ.

19. Η παράγραφος 7 του Αρθρου 2 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ129 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Βιοκαύσιμο: Το υγρό, αέριο ή στερεό καύσιμο που παράγεται από βιομάζα και ειδικότερα:»

20. Μετά το στοιχείο (ι) της παραγ. 7 του Αρθρου 2 του ν.3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α'), προστίθεται νέο στοιχείο (κ) ως εξής:

«κ) Δευτερογενές Καύσιμο: Το βιοαποδομήσιμο κλάσμα των απορριμματογενών καυσίμων RDF (Refused Derived Fuel) και SRF (Solid Refuse Fuel) που παράγονται από μηχανικές διεργασίες και στην περίπτωση του SRF απαιτείται βιολογική προεπεξεργασία, σε Εγκαταστάσεις Μηχανικής - Βιολογικής Επεξεργασίας Απορριμμάτων.»

21. Μετά τη παραγ. 27 του Αρθρου 2 του ν.3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α'), προστίθεται νέα παράγραφος 28 ως εξής:

«Φωτοβολταϊκό σύστημα ορίζεται κάθε εγκατάσταση που εκμεταλλεύεται την ηλιακή ακτινοβολία και την μετατρέπει σε ηλεκτρική ενέργεια μέσω του φωτοβολταϊκού - φωτοηλεκτρικού φαινομένου».

Η παράγραφος 28 του Αρθρου 2 του ν.3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α') αναριθμείται ως παράγραφος 29.

Αρθρο 13

Διάταξη σχετικά με τις τιμές χονδρικής των πετρελαιοειδών προϊόντων

1. Η παράγραφος 1 του Αρθρου 20 του ν. 3054/2002 (ΦΕΚ 230 Α'), όπως ισχύει αντικαθίσταται ως εξής : «1. Οι τιμές των πετρελαιοειδών προϊόντων που διατίθενται στην εγχώρια αγορά διαμορφώνονται σε όλη την επικράτεια της χώρας ελεύθερα από τους ασκούντες την εμπορία των προϊόντων αυτών. Για λόγους προστασίας του ανταγωνισμού, οι κάτοχοι ΄δειας Διύλισης και ΄δειας Διάθεσης Βιοκαυσίμων υποχρεούνται να γνωστοποιούν στον Υπουργό Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και τη Ρ.Α.Ε. τον τρόπο με τον οποίο διαμορφώνονται οι εργοστασιακές (ex factory) τιμές των πετρελαιοειδών προϊόντων. Την αυτή υποχρέωση έχουν και οι εταιρείες εμπορίας πετρελαιοειδών για τις πραγματικές (συμπεριλαμβανομένων τυχόν εκπτώσεων ή άλλων διακανονισμών) τιμές στις οποίες διαθέτουν τα πετρελαιοειδή προϊόντα στους πρατηριούχους ανά περιοχή. Όλα τα παραπάνω στοιχεία κοινοποιούνται υποχρεωτικά στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για λόγους άσκησης της πετρελαϊκής πολιτικής. Σε περίπτωση που η ΡΑΕ, από την επεξεργασία των στοιχείων αυτών, καθώς και των στοιχείων που προκύπτουν από τις τιμοληψίες, που διεξάγει το Υπουργείο Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και από το Παρατηρητήριο

Τιμών Υγρών Καυσίμων, διαπιστώσει τυχόν εναρμονισμένες πρακτικές ή άλλες στρεβλώσεις του υγιούς ανταγωνισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 703/1977 (ΦΕΚ 278 Α), όπως ισχύει, διαβιβάζει το ταχύτερο δυνατό τα στοιχεία αυτά στην Επιτροπή Ανταγωνισμού. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την εφαρμογή των προηγούμενων διατάξεων».

2. Όπου στις λοιπές παραγράφους του Αρθρου 20 του ίδιου νόμου, όπως αυτό ισχύει, αναφέρονται οι Υπουργοί Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης στο εξής νοούνται οι Υπουργοί Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
3. Το πέμπτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 3 του Αρθρου 2 του ν. 3335/2005 (ΦΕΚ 95 Α'), όπως αυτή ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής : «Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται τα στοιχεία των κυρώσεων και των ελέγχων που καταχωρούνται στο Πληροφοριακό Σύστημα, ο χρόνος και η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής και επικαιροποίησης των ανωτέρω στοιχείων από τις αρμόδιες προς τούτο Αρχές και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.»

Αρθρο 14

Τροποποιήσεις του νόμου 2971/2001 (ΦΕΚ 285 Α')

1. Στο τέλος της παραγράφου 1 του Αρθρου 8 του ν. 2971/2001 (ΦΕΚ 285 Α') προστίθεται φράση
ως ακολούθως: «ούτε σε περιπτώσεις τοποθέτησης υπογείων αγωγών ηλεκτρικού ρεύματος ή γενικά καλωδίων».
2. Η παράγραφος 9 του Αρθρου 14 του ν. 2971/2001 (ΦΕΚ 285 Α') που προστέθηκε
με την παράγραφο Δ του αρ.24 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών επιτρέπεται η παραχώρηση του δικαιώματος χρήσης αιγιαλού, παραλίας συνεχόμενου ή παρακείμενου θαλάσσιου χώρου ή πυθμένα θάλασσας για την εκτέλεση εργασιών εγκατάστασης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε.. Στις εργασίες αυτές περιλαμβάνονται, πέραν αυτών που αναφέρονται στην παράγραφο 4 και η τοποθέτηση υποσταθμών, καθώς και η κατασκευή κάθε έργου που κρίνεται αναγκαίο για τη σύνδεση σταθμού Α.Π.Ε. με το Σύστημα ή το Δίκτυο, είτε ο σταθμός εγκαθίσταται στη θάλασσα είτε σε άλλο χερσαίο χώρο. Ειδικά στις περιπτώσεις αυτές, κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παραγράφου 2, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση προς την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία μετά την έκδοση της απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων του σταθμού Α.Π.Ε., συνοδευόμενη από την εγκεκριμένη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στην οποία πρέπει να περιλαμβάνονται όλα τα έργα για τα οποία ζητείται η παραχώρηση του ανωτέρω δικαιώματος. Η Κτηματική Υπηρεσία διαβιβάζει την αίτηση στο Γ.Ε.Ν., το

Υπουργείο Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, εκτός και αν οι υπηρεσίες αυτές έχουν ήδη γνωμοδοτήσει κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου και οι γνωμοδοτήσεις τους έχουν συνυποβληθεί από τον ενδιαφερόμενο με την αίτηση. Ακολούθως μετά τη συλλογή των γνωμών αυτών ή την άπρακτη παρέλευση προθεσμίας ενός μήνα από τη διαβίβαση σε αυτές της αίτησης από την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία, η αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία ενεργεί για την έκδοση της απόφασης παραχώρησης.»

3. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 5 του αρ. 15 του ν. 2971/2001 (ΦΕΚ 285 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«Η απαγόρευση αυτή δεν καταλαμβάνει τη μεταβίβαση δικαιώματος Ο.Τ.Α. σε αμιγή επιχείρηση του ίδιου Ο.Τ.Α. ούτε την περίπτωση μεταβίβασης των έργων σύνδεσης σταθμών ηλεκτροπαραγωγής στον Κύριο του Συστήματος ή του Δικτύου όπως ορίζονται στο ν. 2773/1999 (ΦΕΚ 286 Α') και το Άρθρο 11 του ν.3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α').»

Άρθρο 15 Μεταβατικές διατάξεις

1. Η προθεσμία για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που διαθέτουν άδεια παραγωγής η οποία έχει εκδοθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, παρατείνεται για τριάντα (30) μήνες από την έναρξη της ισχύος του, υπό την επιφύλαξη τήρησης των όρων της άδειας παραγωγής.
2. Εκκρεμείς αιτήσεις για τη χορήγηση άδειας παραγωγής ή τη διαπίστωση εξαίρεσης από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής ή την τροποποίηση τους καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Δεν απαιτείται η υποβολή αίτησης και η έκδοση απόφασης τροποποίησης επί εξαιρέσεων που έχουν ήδη χορηγηθεί κατά τη θέση του παρόντος σε ισχύ, αλλά αρκεί γραπτή ενημέρωση του αρμόδιου Διαχειριστή.
3. Για έργα εγκατάστασης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. τα οποία έχουν λάβει θετική γνωμοδότηση επί της Π.Π.Ε.Α. ή θετική γνωμοδότηση από τη Ρ.Α.Ε. ή βρίσκονται στο στάδιο της Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης Αδειοδότησης συντάσσεται από τη Ρ.Α.Ε. ειδικός κατάλογος ο οποίος αναρτάται στο δικτυακό τόπο της Ρ.Α.Ε. και αποστέλλεται στον Υπουργό Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για άσκηση από τον ΥΠΕΚΑ των δικαιωμάτων του εντός της προθεσμίας που παρέχει ο νόμος. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής συνεχίζεται η αδειοδότηση βάσει σχετικής βεβαίωσης της Γραμματείας της Ρ.Α.Ε και των διατάξεων του παρόντος νόμου μέχρι την έκδοση της άδειας παραγωγής από τη Ρ.Α.Ε. η οποία λαμβάνει χώρα εντός δύο μηνών.

Για έργα Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που βρίσκονται σε διαδικασία προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης (Π.Π.Ε.Α.) ή έχουν ήδη λάβει θετική γνωμοδότηση επί της Π.Π.Ε.Α., μετά την χορήγηση από την Γραμματεία της ΡΑΕ της βεβαίωσης που προβλέπεται στην παραρ. 3 ανωτέρω, ο φορέας δύναται να υποβάλει χωρίς άλλη προϋπόθεση Μ.Π.Ε. για έκδοση απόφασης Ε.Π.Ο. Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται γνωμοδότηση των υπηρεσιών που έχουν ήδη γνωμοδοτήσει στο στάδιο της Π.Π.Ε.Α., εφόσον δεν ζήτησαν ρητά να γνωμοδοτήσουν εκ νέου κατά τη διαδικασία έκδοσης της απόφασης Ε.Π.Ο.. Η Μ.Π.Ε.

συντάσσεται και υποβάλλεται στην αδειοδοτούσα αρχή κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου και μόνο, χωρίς να υποχρεούται να περιλαμβάνει τυχόν πρόσθετες προϋποθέσεις ή μελέτες που έχουν τεθεί με την θετική γνωμοδότηση επί της Π.Π.Ε.Α. αν υπάρχει, οι οποίες συμπληρώνονται από τον φορέα πριν την χορήγηση της Ε.Π.Ο..

Οι φορείς των έργων της παραγράφου 3, υποβάλουν αίτηση για τη χορήγηση Προσφοράς Σύνδεσης εντός δύο (2) μηνών από την ανάρτηση του καταλόγου της παρα 3 από την ΡΑΕ). Οι αιτήσεις που υποβάλλονται κατ' αυτόν τον τρόπο καθώς και οι εκκρεμείς αιτήσεις για χορήγηση Προσφοράς Σύνδεσης καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και εξετάζονται από τον αρμόδιο διαχειριστή χωρίς να απαιτείται Π.Π.Ε.Α. Ειδικά οι αιτήσεις για τη χορήγηση Προσφοράς Σύνδεσης σε περιοχές όπου, κατά την ισχύ του παρόντος έχουν ενταχθεί σε εγκεκριμένη ΜΑΣΜ έργα επέκτασης ή ενίσχυσης του Συστήματος από τα οποία δημιουργείται πρόσθετος ηλεκτρικός χώρος για την διασύνδεση έργων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., ικανοποιούνται από τον ΔΕΣΜΗΕ εντός τεσσάρων (4) μηνών από ανάρτηση του καταλόγου της παρα 3 ανωτέρω από την ΡΑΕ) μέχρι κορεσμού των μελλοντικών αυτών έργων του Συστήματος εφόσον πρόκειται για σταθμούς οι οποίοι :

α. είχαν υποβάλει αίτημα για τη χορήγηση άδειας παραγωγής ή την έκδοση απόφασης εξαιρέσης σε χρόνο που υπήρχε διαθέσιμος ηλεκτρικός χώρος. Στο χώρο αυτό συνυπολογίζεται και ο πρόσθετος ηλεκτρικός χώρος που δημιουργείται από τα έργα του Συστήματος που περιλαμβάνονται στην εγκεκριμένη και σε ισχύ ΜΑΣΜ κατά την χρονική στιγμή υποβολής του αιτήματος ή

β. διαθέτουν πριν από την ισχύ του παρόντος άδεια παραγωγής ή απόφαση εξαιρέσης.

Ο αρμόδιος Διαχειριστής αρχίζει να εξετάζει τα αιτήματα αυτά μετά την πάροδο δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου κατά σειρά προτεραιότητας με βάση την ημερομηνία προώθησης του σχετικού φακέλου από τη Ρ.Α.Ε. για Π.Π.Ε.Α. ή την έκδοση της διαπιστωτικής απόφασης εξαιρέσης.

Η εξέταση νέων αιτημάτων σταθμών Α.Π.Ε., από τις αρμόδιες υπηρεσίες συμπεριλαμβανομένων της Ρ.Α.Ε., των Περιφερειών και των Διαχειριστών, για τους οποίους δεν είχε υποβληθεί στη Ρ.Α.Ε. αίτημα για έκδοση άδειας παραγωγής ή αίτημα εξαιρέσης πριν την ισχύ του παρόντος ξεκινά μετά την έκδοση της απόφασης του ΥΠΕΚΑ που προβλέπεται στην παράγραφο 3β του Αρθρου 1 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α') και γίνεται κατά το δυνατό με βάση την αναλογία ισχύος που ορίζει.

Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η υποβολή νέων αιτήσεων μόνο από πρόσωπα που είναι αγρότες κατ' επάγγελμα, εφόσον πρόκειται για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε εκτάσεις ιδιοκτησίας τους εγκατεστημένης ισχύος έως 100 KW. Δεν επιτρέπεται η μεταβίβαση των σταθμών της περιπτώσεως αυτής πριν από την πάροδο πενταετίας από την έναρξη λειτουργίας τους εκτός αν πρόκειται για μεταβίβαση λόγω κληρονομικής διαδοχής».

7. Ο αρμόδιος Διαχειριστής οφείλει εντός μηνός από την ισχύ του παρόντος να αναρτήσει στο διαδικτυο πίνακα με όλα τα έργα εγκατάστασης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., των οποίων οι Προσφορές Σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο

έπαυσαν αυτοδικαίως να ισχύουν σύμφωνα με την παράγραφο 1 του Αρθρου 28 του ν. 3734/2009 (ΦΕΚ 8 Α').

8. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 7, Προσφορά Σύνδεσης ισχυρή κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου δεσμεύει τον Διαχειριστή για όλη τη διάρκεια της ισχύος της σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του Αρθρου 28 του ν.3734/2009 (ΦΕΚ 8 Α') . Εφόσον κατά το χρόνο λήξης της ισχύος της ο σταθμός τον οποίο αφορά έχει λάβει Ε.Π.Ο., η Προσφορά Σύνδεσης παραμένει δεσμευτική για τον αρμόδιο Διαχειριστή σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του Αρθρου 8 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α'), όπως τροποποιείται με τον παρόντα νόμο.
9. Με την επιφύλαξη της παρ. 8, το Αρθρο 11 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α'), όπως τροποποιείται με το Αρθρο 4, παράγραφος 1 του παρόντος νόμου, καταλαμβάνει και όλα τα έργα σύνδεσης έργων Α.Π.Ε., τα οποία δεν έχουν μεταβιβαστεί στον Κύριο του Συστήματος ή του Δικτύου.
10. Στις εκκρεμείς αιτήσεις για τη χορήγηση Ε.Π.Ο. σε σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή στα συνοδά αυτών έργα σύνδεσης και οδοποιίας εφόσον έχει ήδη γνωμοδοτήσει η αρμόδια δασική αρχή ως προς την έγκριση επέμβασης σε δασική έκταση, κατά την παράγραφο 2 του Αρθρου 58 του ν. 998/1979 (ΦΕΚ 289 Α'), η απόφαση Ε.Π.Ο. εκδίδεται με ενσωματωμένη την έγκριση επέμβασης σύμφωνα με τις προϊσχύσασες διατάξεις.
11. Εκκρεμείς αιτήσεις σχετικά με την έγκριση επέμβασης σε δασικές εκτάσεις για την εγκατάσταση σταθμών παραγωγής από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α ή για τα συνοδά αυτών έργα σύνδεσης και οδοποιίας ως προς τα οποία έχει εκδοθεί ήδη απόφαση Ε.Π.Ο. κατά τις προϊσχύσασες του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α') διατάξεις εξετάζονται κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου και η έγκριση επέμβασης εκδίδεται αυτοτελώς μη ενσωματούμενη στην απόφαση Ε.Π.Ο.
12. Εκκρεμείς αιτήσεις για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας εξετάζονται κατά τις διατάξεις που ίσχυαν πριν από τον παρόντα νόμο.
13. Όλες οι λοιπές περιπτώσεις έργων Α.Π.Ε για τα οποία δεν έχει εκδοθεί άδεια εγκατάστασης έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, διέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού.
14. Οι παραγωγοί της περίπτωσης δ) της παραγράφου 5 του Αρθρου 27Α του ν.3734/2009, οφείλουν να ασκήσουν το αναφερόμενο στην διάταξη αυτή δικαίωμα επιλογής εντός προθεσμίας τριών μηνών από την θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου δια εγγράφου ενημερώσεως του αρμοδίου Διαχειριστή και του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Μετά την άπρακτη παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, θεωρείται ότι ο παραγωγός επέλεξε να συνεχίσει την εκτέλεση της ισχύουσας σύμβασης.
15. Πρόσωπα τα οποία:
  - α) διαθέτουν διαπιστωτική απόφαση εξαίρεσης από την υποχρέωση χορήγησης άδειας παραγωγής από φωτοβολταϊκό σταθμό ή άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκό σταθμό ή έχουν υποβάλει αίτηση για τέτοια άδεια, και
  - β) διαθέτουν, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, θετική γνωμοδότηση για Π.Π.Ε.Α. ή απόφαση κατάταξης στη τέταρτη υποκατηγορία της δεύτερης κατηγορίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης (Β4), ή έχουν προκαταβάλει οποιοδήποτε ποσό προς τον αρμόδιο διαχειριστή στα πλαίσια της διαδικασίας χορήγησης προσφοράς σύνδεσης

περιλαμβανομένης της προκαταβολής έναντι της συμμετοχής τους στο κόστος σύνδεσης και

γ) δεν έχουν υπογράψει σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας

έχουν δικαίωμα να επιλέξουν αν για την τιμολόγηση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγουν και τις συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας που συνάπτουν, θα εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις των Αρθρων 12 και 13 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α') όπως τροποποιούνται με το Άρθρο 5 του παρόντος ή οι διατάξεις των παραγράφων 3, 4, 5α και 5β του Αρθρου 27Α του ν. 3734/2009 (ΦΕΚ 8 Α'). Η άσκηση του δικαιώματος επιλογής γίνεται κατά την υπογραφή της σύμβασης πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας με μονομερή δήλωση των προσώπων του ανωτέρω εδαφίου προς τον αρμόδιο Διαχειριστή και κοινοποίηση της δήλωσης αυτής προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Δεν τίθονται οι συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς που έχουν υπογραφεί πριν τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου.

16. Φορείς σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. που δεν έχουν αξιολογηθεί από την ΡΑΕ στο κριτήριο (Ζ) του Αρθρου 3 του Ν3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α') ή έχουν εξαιρεθεί από την υποχρέωση εκδόσεων άδειας παραγωγής πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, υποχρεούνται στην καταβολή της οριζόμενης από την παράγραφο 3 του Αρθρου 3 αυτού εγγυήσεως προς τον αρμόδιο Διαχειριστή.
17. Αιτήσεις για χορήγηση αδειών επί των οποίων, κατά τη θέση του παρόντος σε ισχύ, η ΡΑΕ έχει γνωμοδοτήσει αρνητικά προς τον Υπουργό αποκλειστικά λόγω μη πλήρωσης του κριτηρίου (Ζ) του παρόντος και οι οποίες δεν έχουν απορριφθεί κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις της παραγράφου 2 του Αρθρου 27 του ν. 3734/2009 (ΦΕΚ 8 Α'), επαναξιολογούνται από τη ΡΑΕ κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του παρόντος, μετά από αίτημα του ενδιαφερομένου.
18. Με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μπορεί να κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι διατάξεις του ν. 3468/2006 (Α' 129) καθώς και λοιπών διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας σε σχέση με την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Με την κωδικοποίηση επιτρέπεται η μεταβολή της σειράς στην αρίθμηση των Αρθρων και των παραγράφων και της φραστικής διατύπωσης τους, χωρίς να αλλοιώνεται η έννοια αυτών, και η θέσπιση μεταβατικών διατάξεων με τροποποίηση ή και κατάργηση των υφιστάμενων.